Тошкент ҳақиқати

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 154 (10.403).

1992 йил 5 ноябрь пайшанба

Баҳоси 3 сўм.

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

Шароф Рашидов таваллудининг 75 йиллиги

Адолат, тарих ҳақиқати тантанасининг гувоҳи бўлиб турибмиз. 30 йилдан кўпроқ Ўзбекистонга, халқимизга садоқат билан хизмат қилган элимизнинг суюкли фарзанди Шароф Рашидовнинг қутлуғ номи қайта тикланиб, ҳурмати жойига қўйилмоқда.

Хабарингиз бор, Ўзбекистон ҳукумати Шароф Рашидов таваллудининг 75 йиллигини нишонлаш ҳақида қарор қабул қилган эди. Ана шу қарор асосида юбилейни ўтказиш комиссияси тузилганди. Бу комиссия катта ишлар қилди. Шунингдек, Шароф Рашидов номидаги жамғарма ҳам ташкил этилди. Жамғармага барча вилоятлар, шаҳар ва районлар ҳамда ташкилот ва корхоналар, миллионлаб сўм маблағ ажратмоқдалар. Бу халқимизнинг ўз фарзандига бўлган чексиз ҳурмати ва садоқатини кўрсатиб турибди.

БУГУН Тошкент шаҳар ҳокимлиги ва Шароф Рашидов юбилейини ўтказиш Ҳукумат комиссияси пойтахтликлар ҳамда узоқ—яқиндан келган кўпдан-кўп меҳмонларни Шароф Рашидов ҳайкалининг очилиш тантаналарига таклиф этади. Ҳайкал Шароф Рашидов кўчасида, пойтахт марказида қайта таъмирланган Шароф Рашидов хиёбонида ўрнатилган. Маросим соат 11 да бошланади. Эртага эса тантаналар Шароф Рашидов туғилган юрт — Жиззах шаҳрида давом этади. У ерда унинг ҳайкали ва уй музейининг очилиши бўлади.

И. КАРИМОВ «ВЕК» ГАЗЕТАСИ БОШ МУҲАРРИРИ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

Россиялик ишбилармонлар ҳафталиги «ВЕК» («АСР») газетасининг 11-сонида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг ҳафталик Бош муҳаррири Владимир Соколов билан суҳбати босилиб чиқди. Суҳбатда Ўрта Осиё минтақасида, жумладан Тожикистон Республикасида бўлаётган сиёсий воқеалар кенг қамраб олинган ва Ўзбекистон раҳбариятининг унга муносабати баён этилган. Шунингдек, Тожикистондаги ижтимоий-сиёсий тангликни юмшатиш йўллари, жаҳон ҳамжамияти ва МДҲ давлатларининг бу борадаги вазифаси хусусида ҳам тўхтаб ўтилган.

И. Каримов мухбирнинг Республикада тадбиркорлик ва ишбилармонликни ривожлантириш истиқболлари ҳақидаги саволларига жавоб бера туриб, Ўзбекистон ва Россия ишбилармонларининг ўзаро алоқаларини, ҳамжиҳатликдаги ҳаракатларини кучайтириш лозимлигини таъкидлаган.

Президент Россия ва Ўзбекистоннинг инвестиция соҳасидаги ҳамкорлиги тўғрисида, жумладан, шундай деган: «Мен инвестициялар ҳақида гапирганда икки томонлама жараённи назарда тутаман. Ўзбекистон кучсиз давлат эмас, бизда маблағ заҳиралари, жумладан, валюта маблағлари ҳам етарли. Биз, масалан, Сибирдаги ўрмон саноати хўжаликларига маблағ сарфлашимиз мумкин».

Мазкур суҳбатнинг ўзбекча матни «Ватан тараққиёти» фирқасининг Бош нашри — «Ватан» ҳафталигида чоп этилди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ

БАҲОУДДИН НАҚШБАНДИЙ ТАВАЛЛУДИНИНГ 675 ЙИЛЛИГИГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ВА УНИ ЎТКАЗИШ ҲАҚИДА

Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Кўплаб фуқаролар, уламолар ва Мовароуннаҳр мусулмонлари идорасининг 1993 йилда Шарқ халқлари тафаккури тараққиётига катта ҳисса қўшган аллома Баҳоуддин Нақшбандий таваллудининг 675 йиллигини нишонлаш ҳақидаги таклифлари қабул қилинсин.

2. Юбилей комиссиясининг таркиби тасдиқлансин. Комиссия бир ой муддат ичида Баҳоуддин Нақшбандий таваллудининг 675 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тадбирларини ишлаб чиқиб, бажаришга киришсин.

3. Бухоро вилояти ҳокимлиги, дин ишлари бўйича қўмита, Мовароуннаҳр мусулмонлари идораси ва Ўзбекистон Фанлар академияси тегишли ташкилотлар билан бирга 1993 йилда Бухоро шаҳрида Баҳоуддин Нақшбандий таваллудининг 675 йиллигига бағишланган анжуман ўтказсинлар.

4. Ўзбекистон Фанлар академияси ва Дин ишлари бўйича қўмитасига:

— Мазкур сана муносабати билан 1993 йилнинг сентябрь ойида илмий конференция ўтказиш;

— «Нақшбандия таълимоти ва унинг жаҳоншумул аҳамияти» монографиясини ҳамда Абдураҳмон Жомийнинг «Нафаҳот ул-унс», ас-Сафийнинг «Рашоҳот айн ул-ҳаёт» асарларидан Нақшбандия таълимотига оид маълумотларни таржима этиб, уларни илмий шарҳлар билан нашр этиш топширилсин.

5. Бухоро вилояти ҳокимлигига Бухоро шаҳрида ва Баҳоуддин Нақшбандий туғилган Қасри Орифон қишлоғида унинг номини абадийлаштириш тадбирларини кўриш юклатилсин.

6. Мана шу тадбирларни ўтказиш учун Вазирлар Маҳкамаси йигирма беш миллион сўм ажратсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ҒАЛЛА ХАРИД НАРХЛАРИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Колхозлар, совхозлар, ижарачи, фермер хўжаликлари ва бошқа хўжаликларни, шунингдек қишлоқ аҳолисини ғаллани кўпроқ экишга ва ғалла ялпи ҳосилини кўпайтиришга рағбатлантириш, энергия манбалари қимматлашганлиги харажатларининг ўрнини қоплаш ва иш ҳақини ошириш мақсадида Вазирлар маҳкамаси қарор қилади:

1. Қишлоқ хўжалик вазирлигининг ғалла харид нархлари энг юқори даражасини иловага мувофиқ 1993 йил ҳосилидан бошлаб дон турларига қараб 2,5 баравар ошириш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишилган таклифи қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги янги харид нархлари рўйхатини бир ҳафта муддатда нашр этиб манфаатдор вазирликлар ва идораларга етказсин.

Вазирлар маҳкамасининг раиси
И. КАРИМОВ.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА ИЛОВА

ҒАЛЛА ХАРИД НАРХЛАРИНИНГ ЭНГ ЮҚОРИ ДАРАЖАСИ

(ҳар тоннаси сўм ҳисобида)

Буғдой	20000	**Сули**	16000
Арпа	16000	**Жавдар**	19150

Абдулҳошим МУТАЛОВ,
Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири

АДОЛАТ РЎЁБИ

Биз мазмун ва моҳият жиҳатидан тарихий кунларда яшамоқдамиз. Бу кунлар халқимиз мустақилликка эришган ва уни мустаҳкамлаш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган бир пайтга тўғри келмоқда. Ўзбекистон тарихида мутлақо янги саҳифа очилди. Уни дунё тан олди. Чет давлатлар билан кенг миқёсда дипломатия ва савдо-иқтисодий алоқалари ўрнатилмоқда. Деярли барча халқаро ҳуқуқий, молиявий, иқтисодий ташкилотларнинг аъзоси бўлдик. Биз жаҳон ҳамдўстлигининг тенг ҳуқуқли аъзоси сифатида умуминсоний қонун-қоидалар асосида яшай бошладик.

Республикада янги сиёсий партиялар, ҳаракатлар, жамоалар пайдо бўлиб, ишимизда демократик принциплар қарор топмоқда. Ўзбекистонда кенг кўламда ўзига хос иқтисодий ислоҳотлар амалга оширилапти. Сўзсиз, бу ислоҳотлар Ўзбекистоннинг тараққиётига, аҳолининг турмуш шароитини яхшилашга хизмат қилади. Бозор иқтисодиётига ўтишнинг ҳозирги оғир даврида ҳукуматнинг асосий диққат-эътибори аҳолини иложи борича ижтимоий ҳимоя қилишга қаратилмоқда. Бу эса ўтиш жараёнини бирмунча юмшатмоқда. Бундай инсонпарварлик ёндашувини халқимиз тўғри тушуниб, ижобий баҳоламоқда.

Ўзбекистон мустақил давлат сифатида биринчи бор ўзининг асосий қонуни — конституцияси лойиҳасини умумхалқ муҳокамасига қўйди. Давлатни бошқаришнинг демократик усуллари шаклланиб бормоқда.

Бозор иқтисодиёти нима, унга Ўзбекистон қайси йўл билан ўтади, бунда устувор йўналишлар нимадан иборат, деган саволларга биз ҳурматли президентимиз Ислом Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» рисоласидан атрофлича жавоб топамиз. Истиқболимиз дастурий ҳужжати бўлиб қолган бу асарда Ўзбекистоннинг ички ва ташқи сиёсати концепцияси, республикани ривожлантиришнинг маънавий-ахлоқий негизлари теран баён этилган.

Ўзбекистоннинг ҳақиқатан ҳам ўз йўли, тарихи, маданияти, маънавияти, табиий шароити, иқтисодий имкониятлари бор.

Ҳозирги мураккаб шароитда бизга бир нарса ишонч бағишлайди, у ҳам бўлса, Ўзбекистондаги ижтимоий-сиёсий барқарорликдир. Тинчлик, осойишталик, бир-биримизга ҳурмат-эътибор бор экан, халқимиз бу қийин даврда ўз маданияти ва маънавиятини сақлаб қолади. Тинчлик бўлса, ҳаётимизни яхшилаш учун бизда барча имконият, шарт-шароит мавжуд.

Шу ўринда сабр-тоқатли, қийинчиликларга чидамли, олди-қочди гапларга учмайдиган, бирни кўриб мулоҳаза қиладиган, иккини кўриб хулоса чиқарадиган доно халқимизга самимий миннатдорлик билдирмоқчиман.

Қадриятларимиз тикланяпти. Тарихга, шахслар фаолиятига умумжаҳон мезонлари талаблари асосида баҳо берила бошланди. Турон — Мовароуннаҳрда яшаб ўтган улуғ боболаримиз меросининг халқимизга тўлалигича қайтарилаётгани, миллий урф-одатларимизга кенг йўл очилаётгани қалб эҳтиёжи сифатида қабул қилинаётганини фақат табриклаш керак.

Социализм шароитида шахс фаолиятига баҳо беришда муросасиз муносабат ҳукмронлик қилди, одамлар икки қутбга ажратилди, ўртадаги учинчи йўл ёки муроса майдони йўқотилди. Шунга мувофиқ, шахс фаолияти ё пайғамбар даражасига чиқариб улуғланди, ё бутунлай қора бўёқларда ифодаланди. Ҳолбуки, табиатнинг нодир мўъжизаси, олмос қиррали фаолият соҳиби — инсон бундай сийқа ўлчовларга сиғмас эди. Натижада қанчалаб кишилар бадном этилди, қатағон қилинди.

Ўтмишга тўғри баҳо беришда ҳикмат кўп. У бугун ва келажакда бизни хатолардан асрайди.

Шароф Рашидов фаолиятига баҳо беришда ҳам юқоридагидек бирёқлама йўл тутилди. Унинг барча хизматлари рад этилди. Номи бадном қилинди. Афсуски, бу шўр ишлар у тириклигида эмас, балки вафотидан кейин, ҳатто қабрининг тупроғи совимасдан бошланиб кетди. Бу ҳатти-ҳаракатлар на мусулмончиликка, на оддий инсоний ахлоқ-одобга тўғри келарди.

(Давоми 2-бетда).

«ҚУДРАТЛИ ТЎЛҚИН» САҲНАДА

ЯНГИЙЎЛ шаҳар маданият уйида «Қудратли тўлқин» деб номланган театрлаштирилган томоша кўрсатилди. Ш. Рашидовнинг она юрт равнақи йўлидаги хизматлари акс эттирилган бу томоша янгийўлликларда катта таассурот қолдирди. Унда ўтган даврнинг машаққатлари, зиддиятлари, давлат арбобининг ҳаёти, мураккаб тақдири ўз аксини топган.

(ЎзА).

ШАРОФ РАШИДОВнинг машҳур «Ғолиблар» романи 1979—1981 йилларда ҳинд, урду, форс, араб тилларида Тошкентда чоп этилган. СУРАТДА: ана шу асар нусҳалари.

Даврон АҲМАД олган сурат.

БИТИМ ИМЗОЛАНДИ

4 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазирлигида Ўзбекистон Республикаси ҳукумати билан Америка Қўшма Штатлари ҳукумати «Тинчлик корпуси» ўртасида ҳамкорлик тўғрисида битим имзоланди.

Битимга кўра АҚШ «Тинчлик корпуси» Ўзбекистон Республикасига ўз кўнгиллиларини юбориб, мамлакатимиздаги маориф, олий таълим, кичик ва ўрта корхоналарни ривожлантириш соҳасида ёрдам беради. Битимни Ўзбекистон Республикаси ҳукумати номидан Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Убайдулла Абдуразоқов, Америка Қўшма Штатлари ҳукумати номидан АҚШнинг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Генри Ли Кларк имзоладилар.

(ЎзА).

АССАЛОМ, ФЕСТИВАЛЬ!

3 ноябрь куни Тошкентдаги Алишер Навоий ҳайкали пойини жуда кўп кузги гуллар безади. Ёш ватандошлар халқаро фестивали биринчи куни буюк ўзбек шоири ҳайкали пойига гул қўйиш билан бошланди. Тошкентга 250 дан ортиқ ишбилармонлар, ёшлар ташкилотларининг, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналари ходимларининг вакиллари келдилар. Улар 21 мамлакатдан — 13 та хорижий мамлакат ва 8 та МДҲ республикасидан ташриф буюрганлар. Фестиваль арафасида улар Ўзбекистон пойтахтидаги катта заводларнинг иши билан танишдилар, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар.

Алишер Навоий номидаги Давлат академик катта театри жаҳон анжумани қатнашчиларини байрам мусиқаси билан кутиб олди. 3 ноябрь куни бу ерда халқаро фестивални тантанали очиш маросими бўлди. Пойтахтимиз меҳмонларини Ўзбекистон ҳукуматининг раҳбарлари, республиканинг таниқли давлат ва жамоат арбоблари самимий табрикладилар.

Ўзбекистон бош вазирининг ўринбосари, фестивалга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилот комитетининг раиси М. Қорабоев тўпланганларни ватандошларнинг биринчи анжумани бошланиши билан қутлади.

Тантанали йиғилишда Ўзбекистон бош вазири А. Муталов, Республика Президентининг давлат маслаҳатчиси У. Азимов, Тошкент шаҳрининг ҳокими А. Фозилбеков, Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг раиси Б. Алламуродов, Республика ёшлар Иттифоқи Марказий Қўмитасининг биринчи котиби А. Орзиматов, бошқа расмий кишилар иштирок этдилар.

...Фестиваль бошланди. Суҳбатлар хайриҳоҳлик, ошноралик, самимийлик руҳида ўтмоқда. Бу эса ватандошларимиз иштирок этаётган барча учрашувларга алоҳида байрамона, айни пайтда илиқ кайфият бағишламоқда.

ЎзА мухбири.

МУШТАРИЙЛАР ДИҚҚАТИГА:

«Тошкент ҳақиқати»га обуна муддати 20 ноябргача узайтирилди!

Обуна бўлишга шошилинг!

Обуна баҳоси — 366 сўм 60 тийин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» индекси — 64672.

Янги савдо уйи

Тошкентда Ўзбекистон—Бошқирдистон қўшма савдо уйи очилди. Уфа савдо биржасининг «Озодлик» савдо уйи билан Ўзбекистон давлат нефть маҳсулотлари акционерлик бирлашмаси янги муассасанинг таъсисчилари бўлди.

Шартномага мувофиқ «Озодлик» савдо уйи янги йилга қадар акционерлик бирлашмасига 300 минг тонна мазут, 10 минг тонна дизель ёқилғиси, 3 минг тонна А-76 автобензини, минг тонна автомобиль мойи етказиб беради. Қўшма савдо уйида сотиш учун эса шу икки ой мобайнида 4 минг куб метр турли ёғоч ва тахта, беш вагон фанер, 3 минг тонна металл прокати, жумладан, қувурлар жўнатилади. Бошқирдистонлик шериклар, шунингдек савдо уйига «Москвич» машиналари двигателлари ва турли автомашиналар жўнатадилар.

Уфага эса пахта, ип газлама, ғалтак ип, қутичаларга жойланган қуруқ мева, гилам ва гилам тўшамалар, қоракўл маҳсулотлари, уй-рўзғор буюмлари, сопол ва биллур идишлар, «Сино» музлаткичлари, турли ичимликлар юборилади.

(ЎзА мухбири).

● *Шароф Рашидов таваллудининг 75 йиллиги*

АДОЛАТ РЎЁБИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

«Шарофрашидовчилик» деган сунъий атаманинг тўқиб чиқарилгани, худди жиноят кодексидаги модда сингари бу айб билан кўплаб кишилар қатағон қилингани шунчаки англашилмовчилик эмас, балки мустабидлар 37-, 50-йилларда ўтказган қирғин, миллатнинг етук фарзандларини йўқ қилиш тадбири экани бугун маълум бўлиб қоляпти.

Шундай қилиб, замон ғилдираги тескари айлана бошлаган пайтларда кечагина соясига салом бериб юрганлар ҳам соҳилнинг нариги томонига ўтиб, унга тош отишдан уялмадилар. Бироқ иймони бутун, эътиқоди мустаҳкам кишилар унинг номини, хизматларини унутмадилар. Улар қаторида садоқатли шогирдлари, бирга ишлаган сафдошлари, ҳатто уни бирор марта кўрмаган, лекин буюклигини қалбан ҳис этган кўплаб кишилар бор эди. Унинг жасади дафн этилган ер катта-кичикнинг қадамжойига айланди. Бу халқнинг ўз фарзандига чинакам меҳри эди.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг қатъияти, жасорати ҳали «қизил империя» барбод бўлмаган кезлардаёқ самарасини бера бошлади. Мураккаб шароитда халққа раҳбарликни зиммага олган юртбошимиз жойларда бўлиб, одамлар қалбига қулоқ тутиб, Рашидовнинг хизматларига холисона баҳо бериш фурсати етганини, бу кўплаб кишиларнинг дил истаги эканини ҳис этиб, ўзига хос мардлик билан буни элга ошкор қилди.

Бу мустақилликка қадам қўйган мамлакатнинг тарихида нурли из қолдирган, тараққиёти ва равнақи йўлида катта ишлар қилган фарзандига миннатдорлиги эътирофи эди.

У ўзида ўзбек халқига хос меҳнатсеварлик, камтарлик, қолаверса, улуғворлик, уддабуронлик, ишбилармонлик каби ажойиб ҳислатларни мужассамлаштирган инсон, Ўрта Осиёдаги аҳолиси энг кўп йирик давлатнинг обрўли раҳбари эди. Шароф Рашидовни оқлаш, уни халқимиз тарихи ва маънавиятида тутган ўрнига қўйиш — ҳозирги кунда Ўзбекистонда олиб борилаётган халқчил сиёсатнинг ёрқин намунасидир. Бу инсон ҳақ-ҳуқуқларини (ҳаётидан кейин бўлса ҳам) ҳимоя қилиш намунаси бўлиб, ҳуқуқий, халқчил жамият қуришдаги ишларимиздан биридир. Инсон — улуғ зот, унинг хотираси эса муқаддасдир.

Мустақил Ўзбекистон катта мақсадлар билан яшамоқда.

Истиқболда мислсиз ишларни бажариш вазифаси турибди. Албатта, бу юмушларни адо этишда ҳамма нарсани йўқ жойдан бошлашга тўғри келмайди, бинобарин, бизнинг асрлар давомида шаклланган турмуш тарзимиз, раҳбарлик тажрибамиз бор. Тажрибалар хазинасида Шароф Рашидов эришган муваффақиятлар катта ўрин тутади. Шу ўринда менда уни илоҳийлаштириш, пайғамбар даражасига кўтариш истаги йўқлигини эслатиб ўтишни истардим. Бир инсон сифатида яшаб ўтган, ўз имконияти даражасида муваффақиятга эришган, камчиликларга йўл қўйган, енгган-енгилган, барибир яхши ном қозонган зот биз билан бирга.

Аниқ бир тасаввур ҳосил қилиш учун, келинг, Ўзбекистоннинг Шароф Рашидов раҳбарлик қилган 60—80-йиллардаги тараққиёт даврини кўз олдимизга келтирайлик. Маълумки, унинг масъул лавозимда иш бошлаган даври шахсга сиғинишга қарши кураш муросасиз тус олган пайт эди. Шундай ҳолатда ҳам ишлар қизғин давом эттирилди. Ўзбекистонда деҳқончилик устун даражада ривожланди. Мирзачўл, Қарши, Марказий Фарғона ҳамда Сурхон-Шеробод чўлларининг бой хазинаси инсон манфаатларига бўйсундирилди. Ўтган 20 йил ичида 1335 минг гектар янги ерлар ўзлаштирилиб, 662 та совхоз ташкил этилди. Бу хўжаликларда катта ҳажмда қурилиш ишлари бажарилди. Уларда кўплаб посёлкалар, юзлаб маданий-маиший муассасалар бунёд этилди.

Бунда Рашидовнинг хизмати катта, албатта. Бу ютуқлар марказ билан ҳисоблашиш, унинг кўрсатмаларини сўзсиз бажаришдек тазйиқ остида, айни бир пайтда миллий манфаатларни бой бермаслик тамойили асосида қўлга киритилди. Ўзбекистонни доимий хом ашё базасига айлантиришнинг оқибатлари аниқ эди. Ана шундай шароитда турли йўллар билан саноат ва техникалашган ишлаб чиқаришни жорий этишга ҳаракат қилинди.

Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, Шароф Рашидовда Марказнинг темир иродасига қарши бора олиш салоҳияти ҳам бор эди. Кремль пахта ялпи ҳосилини 6 миллион тоннага етказиш талабини қўйганида у Сибирь дарёлари сувини Ўрта Осиёга буриш масаласини ўртага ташлаб, лойиҳа ишлари бошлаб юборилишига эришди.

Шароф Рашидов Тошкентни севарди, уни дунёнинг энг гўзал шаҳарларидан бирига айлантириш орзуси билан яшарди. Бу туйғу ифодасини 1966 йилги зилзиладан кейин қайта туғилган пойтахтнинг жамолига қараб тўла ҳис этиш мумкин. Эндиликда Мустақиллик, Халқлар дўстлиги, Хадра майдонлари бетимсол меъморчилиги билан кўпчиликни ҳайратга солмоқда. Тошкентнинг Бош майдони архитектураси ўша пайтда давлат мукофотини олди. Пойтахтда Чилонзор, Юнусобод, Қорақамиш каби янги даҳаларда кўплаб туражойлар бунёд этилди. Тошкент метрополитени қурилиши билан боғлиқ ташвишлар Ш. Рашидов фаолиятининг муҳим қирраларидан бирини ташкил этди. Ҳамма нарса марказнинг рухсати билан ҳал қилинадиган шароитда Ўрта Осиёда ягона замонавий ер ости қатнов воситасини қуришга рухсат ва маблағ олиш учун у озмунча заҳмат чекмади.

Шароф Рашидов Ўзбекистонда илм-маърифатнинг ҳомийси сифатида танилди. Адабиёт ва санъат ўн кунликлари, Тошкент руҳини бутун жаҳонга таратган Осиё ва Африка ёзувчиларининг, шунингдек ана шу икки қитъа намояндалари конференцияларининг ўтказилиши анъана бўлиб қолди. Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг Тошкент халқаро кинофестивали обрўли киноанжуманлар қаторида жаҳон маданияти тарихида ўзининг муносиб ўрнини эгаллади.

Ш. Рашидов муҳим давлат ишлари билан қаттиқ банд бўлишига қарамай, бадиий ижодни тарк этмади. Унинг йирик асарлари кўпгина хорижий тилларга таржима қилинган.

Шароф Рашидов халқаро миқёсда обрў қозонган эди. У Совет Иттифоқи делегациясининг бошлиғи сифатида Куба, Жазоир, Мали, Индонезия, Ҳиндистон, Гвинея, Чили, КХДР, Италия, Австрия, Ироқ, Болгария ва бошқа хорижий мамлакатларда бўлди.

Рашидовнинг бутун фаолияти, аввало, она Ўзбекистонни ҳар томонлама ривожлантиришга қаратилган эди. Бугунги кунда эришган буюк бахтимиз — Мустақиллик асрий орзулар ушалганидан далолатдир. Шубҳасиз, бу кунларни Шароф Рашидов ҳам орзу қилган эди.

Ўзбекистон Мустақиллик байроғини баланд кўтарди. Ҳозирда ўзи танлаган йўлида дадил қадам ташламоқда. Қисқа муддатда Ўзбекистонда жуда катта ишлар амалга оширилганини бутун жаҳон эътироф қилмоқда. Аввало шуни таъкидламоқчиманки, Она юртимизнинг халқаро обрўйи ошиб бораётир. 130 га яқин давлат Ўзбекистонни тан олди. Ҳозир юртимизда 14 давлат элчихонаси ишлаб турибди.

Бизда ўзига хос улкан иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш жадал суръатлар билан бошланиб кетди. Сўзсиз, бу ислоҳотлар тараққиётга, аҳолининг турмуш шароитини янада яхшилашга хизмат қилади.

Лекин, юқорида таъкидлаб ўтганимиздек, мамлакатни «қизил империя»нинг қулаши оқибатида рўй берган, яъни юз бериши муқаррар бўлган бугунги танг аҳволдан олиб чиқиш бевосита ўзимизга боғлиқ. Биз бировлар байроқ қилиб юрган ёт шиорлардан нусха кўчирмадик. Бозор иқтисодиётига ўтишни шошмасдан, аҳолининг ночор табақаларини ижтимоий ҳимоялашдан, одамларни асраб-авайлаб, етарли шарт-шароитлар яратиб беришдан бошлаяпмиз. Бошқача бўлиши мумкин ҳам эмасди! Халқнинг ярми болалар, ёшлар бўлган давлатнинг бирданига бозор муносабатларига ўтиши осон эмас! Шуларни инобатга олиб, 1992 йилнинг ўзидагина бешта фармон чиқарилиб, аҳолининг эҳтиёжманд табақалари ва кўп болали оилаларни мустаҳкам ижтимоий ҳимоялаш тадбирлари белгиланди.

Ушбу фармонларни ижро этиш учун ўтган 9 ой мобайнида республика иқтисодиётининг танг аҳволига қарамай, 22303,8 миллион сўм сарфланди.

Халқимизнинг асосий қисми қишлоқда яшайди. Қишлоқ аҳолисининг турмуш даражаси шаҳардагига нисбатан паст экани ҳеч кимга сир эмас. Барчани тўйдириб, барчани кийдириб келаётган инсонлар адолат юзасидан тўқроқ яшаши керак эмасми?!

Қишлоқ хўжалигини тезроқ оёққа турғазиш учун, энг аввало, деҳқон (фермер) хўжаликларини кўпайтириш, қишлоқларда кичик корхоналар қуриш, шу орқали аҳолини иш билан таъминлашга эришиш зарур. Бу тадбирлар қишлоқни тараққий эттириш, ялпи даромадни кўпайтиришга ҳам ёрдам беради.

Бугунги кунда Ўзбекистонда 10 мингдан кўпроқ фермер хўжалиги бор. Уларга 80,6 минг гектар ер ажратилган.

Фермерлар ҳақидаги фармоннинг бажарилишини давлат назорат қўмитаси мунтазам текшириб турибди. Республика агросаноат банкига деҳқонларга мол сотиб олиш учун 50 минг сўмга қадар нақд пул бериш топширилди.

Ҳозирча биз «рубл»нинг тазйиқида яшашга мажбурмиз. Ахир, қардош республикалар билан шунча йиллардан бери давом этиб келаётган иқтисодий алоқаларни узиш шарт эмас. Аммо эндиги иқтисодий алоқалар янгича — тенглик ҳамда ўзаро манфаат асосида амалга оширилиши лозим.

Ушбу ўтиш жараёнида ижтимоий онгни шакллантириш катта аҳамият касб этади. Биз бепул таълим, тиббий ёрдамга ўрганиб қолганмиз, коммунистик мафкура одамлардаги ташаббусни бўғиб қўйган эди. «Ҳамма нарса — давлат мулки» деган ақида мияга сингдирилиб, кишилар мулкдорлик туйғусидан бегона бўлиб қолган эди. Айни пайтда, давлат ҳамма ишимизни қилиб беради, дея қўл қовуштириб ўтирганлар ҳали анчагина. Шунинг учун ҳам мулкни хусусийлаштириш олдимизда турган катта вазифалардан бири ҳисобланади. Ана шу масъулиятли вазифани ўз вақтида, самарали амалга ошириш мақсадида республикада давлат мулкини бошқариш ва хусусийлаштириш қўмитаси ташкил этилди. Мулкчиликнинг турли шакллари — ширкат мулки, давлат мулки, акционерлик мулки, шахсий мулк ва бошқаларнинг ривож топиши нафақат рақобатни кучайтиради, балки халқ эҳтиёжларини тезроқ қондириш имкониятини беради. Муайян корхоналарни, аввало, маиший хизмат ва савдо корхоналарини хусусийлаштириш иқтисодни жонлантиришда катта роль ўйнайди.

Иншоолло, эзгулик тантана қилади, маънавиятларимиз батамом тикланади.

Бу борада Ш. Рашидов юбилейини ўтказиш ҳукумат комиссияси ҳам муайян ишларни амалга оширди. Комиссия республиканинг барча вилоятларида ўтказиладиган юбилей тадбирларига бош-қош бўляпти.

Юбилейнинг асосий тадбирларини Тошкент ва Жиззах шаҳарларида ўтказиш режалаштирилган. Табаррук тўйга атаб адибнинг «Эрк истар кўнгил», «Кашмир қўшиғи» китоблари нашр қилинди. Шунингдек, у билан бирга меҳнат қилган сафдошлари ва юртдошларининг хотиралари ҳам китоб ҳолида чоп этилди. А. Рашидовнинг «Акам ҳақида», И. Сулаймоновнинг «Эл отаси эди» китоблари шулар жумласидандир. Ўзбекистон кинochилари унинг серқирра фаолияти ва ҳаёт йўли ҳақида ҳикоя қилувчи «Шароф Рашидов» деган ҳужжатли фильм яратиб, халқимизга ҳадя этдилар. Газета ва журналларда, телевидение ва радиода Ш. Рашидовга бағишланган суҳбатлар, кўрсатувлар мунтазам бериб борилияпти.

Ишончимиз комилки, юбилей тантаналари нафақат адолатни тиклаш, балки мана шу мураккаб даврда одамларнинг бошини қовуштириш, олдимизда турган машаққатли муаммоларни баҳамжиҳат, бир ёқадан бош чиқариб ечишга ҳам муносиб ҳисса қўшади.

«ТУРОН»ДА АДИБ СИЙМОСИ

ШУ кеча-кундузда вилоятимизнинг ҳар бир район, шаҳар, қўрғон ва маҳалласида атоқли адиб, давлат арбоби Шароф Рашидов таваллудининг 75 йиллигига бағишланган кўплаб қизиқарли ва мазмунли тадбирлар ўтказилмоқда. Бу борада вилоят «Турон» кутубхонаси амалга ошираётган ишлар диққатга сазовордир.

Яқинда ана шу кутубхона жамоаси яна бир тадбирни амалга оширди. Атоқли адиб сиймоси акс эттирилган «Зафар ва дарду алам» кўргазмаси ташкил қилинди. Кўргазмадан Шароф Рашидовнинг «Ғолиблар», «Кашмир қўшиғи», «Дил амри», «Қудратли тўлқин» асарлари ва эл отаси ҳақида газета ва журналларда ёзилган мақолалар ўрин олган.

— Ўтган давр чархпалаги бизни ҳам анча қийин аҳволга солиб қўйди, — дейди вилоят «Турон» кутубхонасининг директори Талъат Каримов. — Чунки Шароф Рашидовнинг бадиий ва ижтимоий-сиёсий асарларини кутубхонамиз «фонди»да асрашга тўғри келди. Вақти келиб, ҳақиқатнинг рўёбга чиқишини қалбан ҳис этиб турардик. Минг шукурлар бўлсинким, бугунги кунда барча орзу-умидларимиз ушаляпти. Бу вилоятимизнинг турли жойларида бўлиб ўтаётган хилма-хил тадбирларда ўз аксини топмоқда. Ўн бешта район ва 5 та шаҳардаги марказий, ҳаммаси бўлиб 882 та кутубхонада йирик давлат арбоби Шароф Рашидовнинг ҳаёти ва ижодига бағишланган китоб кўргазмалари, махсус кечалар ўтказилмоқда.

Бундан ташқари «Ш. Рашидов — инсон, ёзувчи, давлат арбоби» мавзусидаги катта адабий кечани ўтказишни режалаштирганмиз. Ушбу кечада адабиётшунос олимлардан О. Шарофуддинов, Б. Қосимов ҳамда ТошДУнинг филология факультети талабалари иштирок этишади.

Бундай хайрли тадбирларни ўтказишда кутубхонамизнинг етакчи ходимлари, библиограф Зироат Исломова, китоб бутлаш бўлими мудираси Сара Иванян, етакчи кутубхоначи Антонина Дьяченколар яқиндан кўмаклашмоқдалар.

М. СУЛАЙМОНОВ.

● Шароф Рашидов матбуотчиларнинг устози, чинакам дарғаси эди. Бу сурат унинг собиқ Марказқўм нашриёти — ҳозирги «Шарқ» нашриёт-матбаа концернига келганида олинган.

Суратчи Абдусаттор ТЎРАЕВ бисотидан.

ЯХШИДАН НОМ ҚОЛАР ЭКАН

Бу мактубни йўллашимга шу йил ёз ойида «Тошкент ҳақиқати»да «Буёғи халққа ҳавола» деган мақола сабаб бўлди. Унда бағри кенг инсон, ғамхўр раҳбар, истеъдодли ёзувчи Шароф Рашидов ҳақида илиқ сўзлар баён қилинган эди. Бу донишманд кишининг таваллуд топганларига 75 йил тўлиши арафасида дилимдаги икки оғиз сўзимни изҳор қилмоқчиман.

Шароф Рашидовичнинг доимо халққа ғамхўрлик қилиб яшаганлигининг гувоҳимиз. Шароф Рашидов сиймосини кўз олдимга келтирсам барча фарзандларини баравар кўрувчи меҳрибон, пурвиқор, сўзи билан иши бир, дилкаш, оғир кунда ҳам ўз ворисларининг бошини силай олишга қодир бўлган қалби нур билан йўғрилган ота гавдаланади. Бундай кишининг инсонлар қалбида абадий яшашига ишончим комил.

Мен бундай улуғ инсоннинг руҳини абадийлаштиришга жазм қилган республика Президенти ва ҳукуматидан ҳам миннатдорман.

Б. ТОИРОВ,
Олмалиқ шаҳри.

ҚИБРАЙЛИКЛАР ПИСКЕНТДА

ВИЛОЯТИМИЗНИНГ Пискент райони меҳнаткашлари билан Қибрай райони аҳолиси кўп вақтдан буён яқин алоқада бўлиб келишади. Ўрталарида ўзаро иқтисодий ҳамкорлик қилиш имкониятлари ҳам мавжуд. Қибрайликлар пискентликлар дастурхонини турли хил шифобахш гиёҳлар ва мева шарбатларидан тайёрланган салқин ичимликлар билан таъмин этсалар, бунга жавобан пискентликлар ҳам ўз навбатида биродарларига баъзи бир қишлоқ хўжалик маҳсулотларини жўнатиб турадилар.

Ўртадаги дўстона муносабатларнинг кун сайин шаклланиб боришида, гапнинг сирасини айтганда, иккала район ҳокимларининг ҳам салмоқли ҳиссалари бор. Чунки, Қибрай райони ҳокими, жумҳурият халқ депутати Акбарали Йўлчиев бир вақтлар Пискент районини бошқариб, кўп хайрли ишларни амалга оширган. Ўзининг ишбилармонлиги ва халқпарварлиги билан аҳоли меҳрини қозонган эди. Пискент райони ҳокими Абдусамад Носиров ҳам бир неча йил Қибрай районига раҳбарлик қилди. У ҳам камтаринлиги ва ташкилотчилиги билан одамлар ҳурматига сазовор бўлди. Қисқача қилиб айтганда, Пискентда Акбарали Йўлчиевни қанчалик севсалар, Қибрайда ҳам Абдусамад Носировни шунчалик ҳурмат билан эъзозлашади.

Ўртадаги дўстона алоқаларнинг боқий ва самимийлиги, айниқса, шу кунларда янада тўлароқ намоён бўлмоқда. Об-ҳавонинг гоҳ худ, гоҳида эса беҳад бўлиб турганлигини ҳисобга олган қибрайликлар етиштирилган пахта ҳосилини йиғиштириб олишда яқиндан ёрдам бериш учун вилоят шаҳар ва районлари орасида биринчи бўлиб Пискентга етиб келдилар. Юмушлари етарли бўлишига қарамай районидаги ўнлаб корхона ва ташкилотларнинг ишчи ва хизматчилари ўз ўринларини биродарлари меҳнат қилаётган пахтазорда деб билдилар.

Қарийб икки ҳафтадан буён Қибрайдан келган минг нафардан зиёд ҳашарчилар Пискент районидаги «Қирққизобод», «Ўзбекистон мустақиллиги» номли жамоа ҳамда «Дўстлик» давлат хўжалиги деҳқонларининг уюлаётган пахта хирмонларига салмоқли барака киритишмоқда. Яқиндан бошлаб ҳиммати баланд ҳашарчиларнинг бир гуруҳи кунлик пахта тайёрлаш суръатини янада жадаллаштириш мақсадида район хўжаликлари ўртасида карвонбошилик қилаётган Охунбобоев ва Навоий номли жамоа пахтазорларига ҳам ўтиб, меҳнат қила бошладилар.

Ёрдамга келганларнинг белларига этак тутиб пахтазорга чиққанларига ҳали кўп бўлмасада, улар қисқа фурсатда 100 тоннага яқин ҳосилни йиғиштириб бердилар. Ҳашарчиларнинг аксарият қисмини Қибрай район халқ таълими бўлимига қарашли мактабларнинг ўқувчилари ташкил этади. Муаллимлар бир неча гуруҳларга бўлиниб, фаолият кўрсатишяпти. Уларнинг район хўжаликлари хирмонига қўшаётган улушлари ҳам баракали бўлмоқда. Кунлик пахта тайёрлаш суръатини ўстиришда 5, 17, 32, 33, ва 39-мактабларнинг меҳнат жамоалари, айниқса, алоҳида фаоллик кўрсатишмоқда. Юқоридаги мактабларнинг Ғайрат Назаров, Саъдулла Қосимов, Маҳамад Муслимов, Абсалом Ҳакимжонов, Махсуда Ражаметова ҳамда Марҳамат Иброҳимова сингари барчага ўрнак бўлиб меҳнат қилаётган ўқитувчиларнинг ҳар бирлари кунига ўрта ҳисобда 140—150 килограммдан пахта теришяпти.

— Биз, — дейди жамоа бошқарувининг раиси Султонмурод Қодиров, — ҳозирги ноқулай об-ҳаво шароитида ёрдамчилар мададига жуда ҳам муҳтож бўлиб тургандик. Чунки, далаларимизда ҳали ҳосил кўп. Пахтани йиғиштириб олиш эса ҳозирги шароит туфайли кўпроқ қўл кучини талаб қилмоқда. Ана шундай пайтда қибрайлик дўстларимизнинг жамоамизга ёрдамга келишлари жонимизга оро кирди. Уларнинг ҳимматидан хурсандмиз. Ҳаммаларига катта раҳмат!..

«Дўстлик» давлат хўжалигига жойлашган пахта штабига қўнғироқ қилдик. Телефон дастагини штаб бошлиғи — Қибрай район ҳокимининг ўринбосари Ҳусан Ғаффоровнинг ўзи олди.

— Раҳмат, ҳаммаси яхши, — жавоб қайтарди Ҳусан ака, — Одамларимиз пахта тераётган хўжаликларда кўнгилдагидек шароит яратиб берилган. Ўн кун муддатга келган эдик, мавжуд шарт-шароитни ҳисобга олиб, район пахтакорларига яна бир муддат ёрдам беришга келишдик.

...Дарвоқе, қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди деб шунга айтадилар. Районлар ўртасидаги бугунги ҳиммат бунинг ёрқин мисоли бўлиб турибди. Қибрайликлар пискентликлар пахта хирмонига 150 тонналик улуш қўшишга аҳд қилишган.

Т. ИБРОҲИМОВ.

Шу йилнинг 2 ноябригача бўлган маълумотга қараганда 45,9 минг тонна картошка харид қилинди. Бу умумий харид ҳажмига нисбатан 59,6 фоизни ташкил этади. Ўтган ҳафта давомида 2396 тонна картошка харид қилинди. Бу умумий харид ҳажмига нисбатан 3,1 фоизни ташкил этади. Ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан картошка харид қилиш 3,7 фоизга ўсди. Бироқ Ўртачирчиқ районининг хўжаликлари ўтган йилга нисбатан картошка харид қилишни 16,6 фоиз кўпайтирган бўлсаларда, умумий харид қилиш ҳажмини атиги 53 фоизга бажардилар. Юқоричирчиқ районида умумий харид ҳажми 42,2, Қуйичирчиқ районида эса 53 фоиз адо этилди.

Умумий харид ҳажмига нисбатан оладиган бўлсак, айниқса, Паркент райони хўжаликлари орқада қолмоқдалар. 21,1 фоиз бажарилди, холос. Қибрай районида эса бу кўрсаткич 40,5 фоизни ташкил этади. Тошкент райониdagina картошка харид қилишда яхши натижага эришилди ва бу соҳадаги режа 101,4 фоиз бажарилди. Умумий харид қилинган картошкага нисбатан 12,1 минг тоннаси ёки 26,3 фоизи бозорда сотилди.

Сабзавот харид қилиш 481,2 минг тоннага етди. Бу умумий харид ҳажмига нисбатан 86,6 фоиз демакдир.

Ҳафта давомида 29649 тонна ёки 5,3 фоиз сабзавот харид этилди. Оҳангарон райони хўжаликлари 6888 тонна ёки 13,2 фоиз, Бўстонлиқ

КАРТОШКА, САБЗАВОТ ТАЙЁРЛАШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

ДЕҲҚОНЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ДАВЛАТ ХАРИДИ ҲАҚИДА 1992 ЙИЛ 2 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

Районлар	Картошка — тонна			Сабзавот — тонна		
		фоиз ҳисобида			фоиз ҳисобида	
	Харид қилинди	умумий харид ҳажмига нисбатан	1992 йилда 1991 йилга нисбатан фоиз ҳисобида	Харид қилинди	умумий харид ҳажмига нисбатан	1992 йилда 1991 йилга фоиз ҳисобида нисбатан
Оққўрғон	2468	53,6	91,5	13848	86,5	102,2
Оҳангарон	4517	58,6	148,2	52591	101,1	135,7
Бекобод	2204	73,4	1,6 м	15004	69,7	110,5
Бўстонлиқ	1512	60,4	84,3	52183	86,2	88,8
Бўка	3877	70,4	136,7	26311	84,3	117,8
Қуйичирчиқ	1858	53,0	124,7	9247	46,2	57,0
Зангиота	2594	64,8	70,3	51453	95,2	95,1
Юқоричирчиқ	2956	42,2	100,1	31149	88,9	97,6
Қибрай	1823	40,5	97,4	49165	84,7	95,4
Паркент	1271	21,1	63,0	12240	72,0	85,6
Пискент	1995	53,9	88,8	24971	96,0	102,3
Ўртачирчиқ	2121	53,0	116,6	34247	100,7	103,2
Тошкент	9133	101,4	116,3	59031	89,4	87,4
Чиноз	3232	80,8	92,0	15053	65,4	82,3
Янгийўл	4389	54,8	85,5	35684	84,9	101,2
ВИЛОЯТ БЎЙИЧА:	**45950**	**59,6**	**103,7**	**481177**	**86,6**	**97,6**

райони хўжаликлари 10053 тонна ёки 16,6 фоиз сабзавот харид қилдилар. Оҳангарон районининг хўжаликлари сабзавот харид қилиш режасини 101,1 фоиз, ўртачирчиқликлар эса 100,7 фоиз бажардилар.

Қуйичирчиқ районида эса умумий харид ҳажми атиги 46,2 фоиз, Чиноз районида 65,4 фоиз, Бекобод районида 69,7 фоиз, Паркент районида — 72 фоиз бажарилди. Умумий харид қилинган ҳажмга нисбатан 40,6 минг тонна ёки 8,4 фоиз сабзавот бозорда сотилди.

● Шароф Рашидов таваллудининг 75 йиллиги

Атоқли давлат ва жамоат арбоби Шароф Рашидов туғилган кунининг 75 йиллигини нишонлаш юзасидан республикамизда қизғин тайёргарлик кўрилди. Шу муносабат билан «Ўзбекистон» нашриёти публицист-журналист Исмоил СУЛАЙМОНОВнинг «Эл отаси эди» рисоласини кечагина босмадан чиқарди.

Қуйида ана шу муаллифнинг ёдномаларидан бирини эълон қиляпмиз.

УНГА ЭРГАШИШНИНГ ЎЗИ БИР ФАЗИЛАТ ЭДИ

Ушбу битикларни тайёрлаш жараёнида Шароф Рашидов билан узоқ йиллар мобайнида бирга бўлган кишилар билан учрашиб, қайта-қайта суҳбатлашдим, ул зоти шариф ҳақидаги ёдномаларни диққат билан кўздан кечирдим. Қизиқ, ҳар сафарги суҳбат асносида раҳматлининг инсон сифатидаги янги-янги қирралари очилиб; унинг сиймоси ҳозиргача мен учун маълум бўлмаган жуда нозик ва айни пайтда ниҳоятда муҳим чизгилар билан тўлиб борарди. Суҳбатдошлар хотиралари асосан бир тўхтамга келиб тақаларди: Шароф Рашидов улуғ ва айни пайтда камтар инсон.

Шароф Рашидовдаги табиат ато этган ўта нозик таб, ўткир фаросат уни бошқалардан ажратиб турадиган асосий фазилат эди, чамамда. У бирор киши билан суҳбатлашаркан шу соҳанинг яхши билимдони сифатида таассурот қолдирарди. Масаланинг моҳиятига етмоқ мақсадида энг майда-чуйда томонларига ҳам эътибор берарди. Айни пайтда муҳокама қилинаётган соҳасидаги умумий аҳвол қандайлигини равшан тасаввур қиларди.

«Қишлоқ ҳақиқати»* газетаси чоп этила бошлаганига бир ойлар чамаси бўлганди (1974 йил). Менга Ш. Рашидов йўқлаётганлигини айтишди.

— Ишларни бошлаб юбордингизми? — сўради у салом-аликдан сўнг. — Янги нашрга, янги кишиларга ҳамма қизиқсиниб қарайди, кузатиб боради, бу табиий хол. Мақсуд Қориев («Совет Ўзбекистони»нинг муҳаррири) қандай қаршилади сизни, ўзаро муносабат қандай?

Мен у киши устозларимдан бири эканлигини, нима масалада мурожаат этсам, жони-дили билан ёрдам бераётганлигини айтдим. Жавобдан мамнун эканлиги юз-кўзларидан шундай билиниб турарди.

— Николай Федорович (Н. Ф. Тимофеев ўша пайтда «Правда Востока» газетасининг муҳаррири эди) ҳам ёрдам бераяптими?

Гап шундаки, мен айни пайтда рус тилида чоп этилаётган «Сельская правда»нинг ҳам муҳаррири эдим. Газеталаримиз икки тилда нашр этиларди. Н. Тимофеев билан Сирдарё вилоятида қарийиб 7 йил бирга ишлаганимизни, мен ўзбек тилидаги, у эса рус тилидаги газеталарга муҳаррирлик қилганимизни, шу сабабли қалин ўртоқ эканлигимизни, оилавий борди-келдиларимиз ҳам борлигини айтдим. Сўзлар эканман суҳбатдошимнинг юз-кўзларидан назаримни қочирмайман. Яна у кишида мамнунлик аломатларини сездим.

— Нашриётимизнинг директори билан муносабатингиз қандай? — Яна сўради у.

Ислом Шоғуломов билан узоқ йиллардан бери ҳамкор эканлигимизни, ҳар бир сўровимизга ўз вақтида жавоб бераётганлигини, бизга доим амалий ёрдам кўрсатаётганлигини айтдим.

— Жуда соз, жуда яхши. Аҳиллик инсон учун бебаҳо маънавий неъмат. Аҳиллик бор жойда ишлар ўнгидан кетаверади. Ҳаёт фалсафаси шундай. Омон бўлинг.

Қайтарканман, йўлда бу суҳбатдан кузатилган мақсад мағзини чақардим. Мен вилоятдан келдим. Баъзан шундай ҳам бўладики, киши ўзини танитгунча айрим кимсалар четдан келганларга нописандроқ муносабатда бўладилар. Бундай вазият ўша янги келган кишининг кайфиятигагина эмас, балки ишга ҳам ҳалал етказади. Мана шундай ҳол юз бермадимикан, балки бирор ёрдам кўрсатиш, янги раҳбар ходим сифатида кўнглини кўтариб, қўллаб-қувватлаб юбориш зарурмикан, деган ниятда мени чақиртирган экан, раҳматли.

Шароф ака кишилар ўртасидаги аҳилликни, ҳамжиҳатликни ғоят қадрларди. Шу ҳислатларнинг янада чуқур илдиз отишини, туп қўйиб палак ёзишини жуда-жуда истарди. Ўзи қаерда бўлмасин юксак маънавий хислатлар уруғи сочарди. Давр ўтиб бу саҳоват уруғлари униб чиқишига, савобли мевалар беришига кўзи етарди.

Шароф Рашидов донишманд инсон, адолатпарвар раҳбар эди. Ундаги ўткир зеҳн, зukkолик энг мураккаб шароитларда ҳам ҳақ билан ноҳақликни ажрата билар, у ёки бу раҳбар ходим атрофида майда-чуйда гаплар ўралашиб қолганда уларга холис баҳо бера оларди. Бирор кимса билан суҳбатлашаётганида унинг ёши, касбини албатта ҳисобга оларди, ўз фикрини аниқ ва равшан ифодаларди. Ёши анча улғайиб қолганлигига ҳамда хизмат юзасидан ниҳоятда банд бўлишига қарамай, кўп ўқирди. Шу сабабли ҳамма воқеа-ҳодисалардан хабардор бўларди. Одил ҳамда ҳақгўй кишиларни қадрларди, бундайларнинг ҳурматини доимо жойига қўярди. Айни пайтда майда-чуйда гап ташувчиларни ёқтирмасди.

Шароф Рашидов олийҳиммат киши эди. Менимча, у бутун умри мобайнида одамларга яхшиликни раво кўриб келди. Халқ қалбига чуқур кириб кетганлигининг боиси ҳам шундан бўлса керак. Заковатда беназирлиги у ҳаёт пайтидаёқ ҳамма томонидан тан олинган эди. Собиқ СССРнинг бошқа республикаларидагилар ҳам буни таъкидлашарди. «Сизларга ҳавасимиз келади, шундай маданиятли ва доно раҳбарингиз бор», дейишарди.

Баъзан унинг тутган ишига кишилар ҳайратда қолишарди. Ўша пайтда «Тошкент оқшоми» газетасининг муҳаррири Шароф Убайдуллаев (ҳозир у «Ўзбекистон овози»нинг бош муҳаррири) ажойиб бир воқеани айтиб берди. Тошкентликлар ўз газеталарида аҳлоқ-одобга доир қадимий ривоятлар ҳамда донолар бисотидан ўқувчиларни йиллар давомида муттасил баҳраманд қилиб борган муаллиф Шорасул Зуннуни (худо раҳмат қилган бўлсин) ҳали ҳам яхши эслайдилар. Қадимги адабиётимиз, маданиятимиз тарихини пухта билувчи бу синчков заҳматкашнинг тайёрлаган мақолалари оғиздан-оғизга ўтиб юрарди. Қадриятларимизни ўша йиллардаёқ тиклаш борасида кўп ва хўб иш қилди.

Шундай қилиб, Шорасул домла 80 ёшга кириб қолибдилар. Шу сана арафасида редакцияга келганда муҳаррир дебди:

— Домла, бизга кўп хизмат қилдингиз, қарздормиз, тиланг тилагингизни, биз ҳам сизга хизмат қилайлик.

Домла бироз ҳаёл сургач, андиша билан сўз бошлабди:

Кўнглингизга олманг-ку, дилимда бир эзгу армоним бор. Билмадим қандай тушунасизлар, балки ҳайрон бўларсизлар. Кўпдан бери Шароф Рашидов билан учрашиш, бир фурсатга бўлса ҳам, у кишининг суҳбатини олишни кўнглимга тугиб қўйгандим. Агар иложи бўлса... бу дунёда армоним қолмасди.

Муҳаррир ҳайрон, лекин на илож, ваъда бериб қўйилган, тиланг тилагингизни, деб сўралган. Бу ният телефонда Ш. Рашидовнинг ёрдамчиларига ётиғи билан тушунтирилган. Орадан фурсат ўтмай у ердан жавоб телефони бўлган — Шароф Рашидов домлани кутяптилар.

Ҳеч ким шундай бўлади, деб ўйламаганди. Зеро Шароф аканинг иш вақти аввалдан соат-дақиқаларгача белгиланган, қай вақтда кимни қабул қилиш, қайси масала билан шуғулланиш режалаштирилган бўларди. Шунга қарамасдан у кекса бир одамни хушнуд этиш имкониятини қўлдан бермади, бошқа юмушларини бир оз кечиктирди. Ш. Рашидов Шорасул домлани иззат ва ҳурмат билан қаршилайди, диққат ва эътибор билан у киши сўзларини тинглайди.

— Сиздек билимдон, донишманд ва зукко кишиларимиз билан ҳар қанча фахрлансак арзийди, домла, — дейди Шароф Рашидович айтилаётган ҳар бир сўзга урғу бериб. — Бу — биз учун катта бахт, халқимиз учун тенгги йўқ инъом, кўп қатори мен ҳам ҳар бир мақолангизни ўқиб бораман, кўп нарсаларни ўрганаяпман. Бир муҳлисингиз қатори чин дилдан айтиладиган миннатдорчилигимни қабул қилгайсиз. Бахтимизга омон бўлинг, кўп савобли иш қиляпсиз, сизга биз бардамлик ва узоқ умр тилаймиз.

Шорасул Зуннун қабулдан тўлқинланиб, яшаргандек бўлиб чиқди. Қани энди қанот чиқарсаю, кўкларга парвоз қилса, ҳозирги ҳаяжонли дақиқаларни, бир умр эсда қоладиган энг бахтли онларини бор овози ила юртга билдирса, овоза қилса...

«Ш. Рашидов ниҳоятда камтар, оддий ва айни маҳалда ўта байналмилалчи эди, — деб эслайди ўша йиллари Шароф аканинг шахсий шифокори бўлган, ҳозирги пайтда Самарқанд шифокорлар институтининг профессори Субҳонқул Орипов. — Яшаши ҳам оддий. Камтарлигининг яна бир белгисини айтмоқчиман. 1973 йилнинг октябрь ойи. Ш. Рашидов инфаркт-миокард — юракка қон қуйилиши хасталигига чалинган пайт. Дала ҳовлида биргамиз. Эшикдан ҳеч қачон олдин чиқмайди ҳам, кирмайди ҳам. Аввало мени ўтказди. Охири чидай олмадим: «Шароф ака, бу билан менга қаттиқ азоб бераяпсиз, дедим. У киши бўлса, «Ҳеч қиси йўқ, докторлар улуғ одам бўладилар», деб жавоб берди.

Шароф ака доимо ип бойлоғичли туфли киярди. Табиийки, туфли ипини бойламоқ-ечмоқ учун эгилмоқ керак. Энгашиш эса у кишига мумкин эмас. Бир неча бор жовраганимдан сўнг туфлини алмаштиришга рози бўлганди...»

Одатда Шароф ака билан учрашиш зарурати туғилиб қолса, кечқурун у кишининг ёрдамчиларидан бирига телефон қилардим. Шундай жавоб бўларди: «Мен у кишининг ҳузурига кириб, қабул вақтини аниқлайман, сўнг натижасини сизга хабар қиламан». Шундай ҳам бўларди.

Бюро мажлиси ўша куни хийла чўзилиб кетди. Табиийки ҳаммамиз толиқдик. Ўша, 6-қаватдаги йўлакка чиқсам, бир даста ҳужжатларни қўлтиқлаганча Шароф аканинг ёрдамчиси М. Я. Буреш келаяпти.

— Мистислав Ярославович, — дедим унга, — ҳаммамиз чарчадик, биламан, лекин мен у киши билан учрашишим зарур.

Жавоб юқорида айтганимдек бўлди. Уйга келиб кечки овқатдан сўнг телевизор кўриб ўтиргандим. Соат чамаси ўнлар эди. Телефон жиринглаб қолди.

— Ҳозиргина у кишининг ёнидан чиқдим, — гапираётган Мистислав Ярославович эди. — Эрталаб соат 10 да сизни кутадилар.

Эртасига эрталаб қабулхонага ўн дақиқа барвақт етиб бордим. У ерда Яшин ака ўтирган экан. Котиба аёл Шароф Рашидович ҳозир келадилар, деб бизни хотиржам қилиб қўйди. Яшин ака билан у ёқ-бу ёқдан суҳбатлашиб ўтирган эдик, эшикдан Ш. Рашидов кириб келди. Бизлар билан бирма-бир кўришиб, ҳол-аҳвол сўрашгандан сўнг хонасига йўл олди. Бироз ўтгач, котиба аёл у кишининг ҳузурига кириб кетди. Қайтиб чиққач, менга юзланиб деди: «Сиз соат 10 га таклиф қилингансиз, демак ҳозир сиз кирасиз, — деди, — сўнг Яшин ака».

Шароф аканинг тартибни қаттиқ ушлаганига яна бир бор тан бердим. Бу унинг юксак иш маданиятини кўрсатарди. Бошқалардан ҳам шуни талаб қиларди, лекин аввало у ўзи ҳаммамизга ҳар соҳада намуна эди. Ваъда берилганми, унга амал қилмоқ даркор. Келган кишининг юмуши зарур бўлмаса, бу ерда вақтини ўтказмайди. Шундай экан, кишиларнинг иш вақти бефойда, бесамар ўтмасин.

Мен қабул қилинадиган вақт, кеча ёрдамчи айтганидек, соат 10 да, Яшин акага ўн яримда келиш илтимос қилинган экан. Қандай қилиб, оқсоқолни бостириб ўтиш мумкин. Биринчи бўлиб қўярда-қўймай Яшин акани киритиб юбордик. Унинг шахти пастроқ кўринди менга (ўша пайтда Яшин ака Ёзувчилар уюшмасининг раиси эди). Чамаси йигирма дақиқалардан сўнг чиққанида уни аввалги ҳолатига қиёслаб бўлмасди. Худди ёш болалардек ҳушчақчақ, кайфияти кўтарилган.

— Ишларингиз ўнгидан келганга ўхшайди, жуда очилиб чиқдингиз, — дедим.

— Бахтимизга омон бўлсин, елкамдаги тоғ ағдарилди, бошим қотиб, берк кўчада эдим. Ҳаммасининг йўлини топди, барака топгур.

Масалани ойдинлаштириб ўтиришнинг мавруди эмасди. Ичкарида у киши мени кутаётганди.

Шароф ака қабулига ким кирса, албатта ўрнидан туриб кутиб оларди, суҳбатлашишга ўтириш учун жой кўрсатарди. Ҳол-аҳвол сўрашишни канда қилмасди. Сўнг ишга ўтиларди...

Дам олиш куни эди. Телефон жиринглаб қолди. Қай қулоғим билан эшитайки, гапираётган Шароф ака эди. Уйдагиларнинг ҳол-аҳволи билан қизиқди. Сўнг бир-иккита сўровларимиз бор, деди. Баъзан «илтимос» сўзининг ўрнига «сўров» сўзини ишлатарди, раҳматли. Қашқадарё ва Сурхондарё областларида бўлиб, кеча кечқурун қайтган экан. Кўрганлари, суҳбатларда эшитганлари асносида рўзнома учун бир қанча мавзуларни айтди. Қўлимда на қоғоз на қалам бор эди. Уйгаки телефон қилиб гаплашишга вақт ажратган экан, демак айтилган мавзулардан бирортаси ҳам эътибордан тушиб қолмаслиги даркор. Шуларни янада аниқлаб олиш мақсадида Мақсуд Қориевга мурожаат этдим. Билсам, Шароф ака у кишининг ҳам уйларига телефон қилиб гаплашган экан...

Шароф Рашидов ҳақида ҳолис тўхтамга келмоқ ва шахсини тўлароқ намоён этмоқ ниятида кишилар сўзига кўпроқ қулоқ тутмоқ зарур, деб ҳисоблайман, қани улар нима дер эканлар.

1980 йили Нуротада атоқли халқ бахшиси Эргаш Жуманбулбулнинг уй музейи ва унга ҳайкал очилиш маросими бўлди. «Ўша тантаналарда Шароф Рашидов билан учрашиб, суҳбатлашдим, — деб эслайди самарқандлик адабиётшунос, филология фанлари доктори, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби Сайдулла Мирзаев. — Суҳбат асносида у киши менинг ишларимдан, матбуотда эълон қилинган мақолаларимдан хабардор эканлигини англадим. Иложи бўлса асарларингиз ҳақида китобхонлардан сизга келган мактублар билан танишиб чиқсам, келгусидаги илмий ишларимда фойдаланар эдим, деб мурожаат этдим. Шунда Ш. Рашидов: «Раҳмат, лекин ҳозирча бунинг иложи йўқ. Тўғри тушунишингизни истардим, ахир мен амалдорман. Нафақага чиққач, ўйлаб кўрармиз ва хабарлашармиз», деб тагдор гап қилди. Бу суҳбатдан мен адибнинг камтарлиги ва эҳтиёткорлигига гувоҳ бўлдим».

Ёзувчи Ёқуббек Яквалхўжаев «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» ҳафтаномасида чоп этилган «Дастхат» сарлавҳали мақоласида Шароф Рашидовнинг ўзига нисбатан ғоят талабчанлигини кўрсатувчи, ҳаммамизга сабоқ бўлгучи бир воқеани ҳикоя қилиб берган. 1967 йили кузида давлат ва жамоат арбоби, айни пайтда атоқли адиб Ш. Рашидовнинг 50 ёши нишонланиши лозим эди. Барча рўзномалару-ойномаларда бу санага тайёргарлик кўрилди. Лекин сана нишонланмайдиган, Ш. Рашидов номига айтиладиган ҳар қандай ҳамду санолар, табриклар, мақолалар эълон қилинмайдиган бўлди. Партиянинг барча нашрларига шундай расмий кўрсатма берилибди.

Муаллифнинг не машаққатлар билан Ойбек домладан ёзиб олган табрик сўзлари ҳам (атоқли ёзувчи бетоб эди) ўша пайтда ўқувчиларга етиб бормади. Фурсатдан фойдаланиб, ўша дастхатдаги истак, кўнгил изҳорини тўла равишда келтираман:

«Қаламкашим муҳтарам Шароф Рашидов!

Улуғ Октябрь ёшига тенг эллик ёшингиз ва халқимиз бахти учун қилган ўттиз йиллик садоқатли хизматингизни чин қалбимдан самимий табрик этиб, ижодингиз чамани ҳамиша гуллашини, битмас булоқ каби шарқираб оқишини, иқболингиз ҳамиша юксала боришини истайман.

Ойбек. 25.X.67 й.»

«Бу кўнгил тилаклари, — деб эслайди Ёқуббек Яквалхўжаев, — ўшанда ҳам чиқиб кетиши мумкинмиди? Албатта! Лекин Шароф Рашидовнинг ўзи ҳаёти ва ижоди хусусида жумҳурият матбуоти саҳифаларида, радио ва телевидениеда бирон калима сўз айтишга йўл қўймади».

Шуни ҳам қўшимча қилиш муҳимки, Шароф ака 60 ёшга тўлганида ҳам ҳеч қандай дабдаба бўлган эмас.

Яна ҳаёлларга толаман. Бутун онгли фаолиятим матбуот билан боғлиқ бўлганлиги учун не-не ҳислатли-бадхислатли кишиларга дуч келмадим. 50 ёки 60 ёшга тўлаётган катта ва кичик амалдорлар, фанга, адабиётга, маданиятга қўшган ҳиссаси нима эканлигини хатто ўзлари ҳам дурустроқ айтиб беролмайдиган баъзи зиёлилар чор атрофга чопарлар юборишади, жимжимадор таклифномалар тарқатишади. Мақсад — юбиляр ҳақида матбуотда илиқ сўзлар айтилган мақола чоп этилса (расми билан бўлса, янаям миннатдор бўлар эдилар). Бу ҳам майли. Шунча йил яшаб, кўпчиликка қандай нафи теккани бутунлай қоронғу бўлган айрим савдо, тайёрлов ходимлари, бирининг дўпписини иккинчисига кийдириш йўли билан пул топаётган янги чиққан корчалон ва корчалонваччалар ҳозирги иқтисодий танг даврда ҳам ўз саналарини нишонлаш мақсадида катта дош қозонларда етти маҳалага ош бермасалар кўнгиллари жойига тушмаётир.

«Шароф аканинг одамийлиги ва камтарлиги ҳамма ерда кўзга яққол ташланиб турарди, — деб эслайди Ш. Рашидовнинг шахсий соқчилари командири, истефодаги полковник Аҳмаджон Азизов. — Мен 15 йил мобайнида у кишининг хизматида бўлдим. Дам олиш учун санаторийга кетса, чет эл сафарларига ҳам кўпинча мени олиб кетарди. Ким билан мулоқотда бўлмасин, суҳбатдошининг ҳурматини ниҳоятда юксак қўярди. Менга «Мулла Аҳмаджон» деб мурожаат қиларди. Хизматим юзасидан арзимас бир юмушни бажарсам ҳам, «раҳмат, саломат бўлинг», деган сўзларни айтишни канда қилмасди. Бирор кимсага «сан» деб гапирганини эслолмайман.

Қизиқ одатлари бор эди. Баъзан шундай деб қоларди: «Мулла Аҳмаджон, бозорларга бориб, нарх-навони билаб келинг, кўнглингизга олманг, буни билишим зарур». Баъзан эса қўлимга пул бериб, «Невараларимга у-бу олиб беринг, ахир мен ҳам бувамган-ку» дерди.

Районларга борганимизда биз у кишидан эмас, балки аввало у киши бизлардан — атрофидаги хизматчиларидан хабардор бўлиб турарди. Овқат пайтида дастурхон атрофига ўтиришимиз билан биринчи навбатда «шоферлардан хабар олиндими, уларга ҳам егулик берилдими?» деб суриштиришни канда қилмасди.

Эсимда, Тошкент вилоятидаги районлардан бирига борганимизда дастурхонга бир лаган пишган гўшт олиб келишди. Одати бўйича менга қараб, шоферлар аҳволини сўради. Шунда мезбонлардан бири «Ҳа, хабардор бўлиб турибмиз, ҳозиргина шўрва бердик», деди. Шунда раҳматли Шароф ака «Улар хизматда, бунинг устига ёш йигитлар. Қани, мулла Аҳмаджон, бу гўштларни лагани билан уларга олиб бориб беринг, бизга эса шўрва керак», дедилар. Табиийки, мезбонлар ҳижолат чекиб, «Уларга ҳам бор, сизлар бемалол олаберинглар» дейишди. Лекин барибир Шароф ака шўрва билан кифояланди».

«1972 йили 60 йиллик тўйимни нишонлайдиган бўлдим, — деб хотирлайди Шароф аканинг ҳайдовчиси Степан Понкратович. — Шароф Рашидовичдан бир кунга руҳсат олдим. Негадир у мени табрикламади. Ўкиндим, кайфиятим бузилди. Кечки пайт оиламиз, узоқ-яқин қариндошлар, таниш-билишлар йиғилиб дастурхонга ўтирдик. Бир маҳал... Шароф Рашидович кириб келди! Анграйиб қолибман. Мен у кишини таклиф қилмагандим, кутмагандим ҳам. «Мана, таклиф қилмасангиз ҳам, келавердик» деди кулиб. Табриклаб, ўн беш дақиқалар чамаси биз билан ўтирди. Кейин иши зарурлигини айтиб рухсат сўради...

Ўзбек ҳужжатли киносининг отаси Малик Қаюмов хизмат юзасидан узоқ вақт Ш. Рашидов билан яқин мулоқотда бўлган.

«У киши билан 35 йилдан кўпроқ вақт бирга ака-укадек ишладик, — деб хотирлайди у «Қадрият» газетасида чоп этилган суҳбатида. — Шунча вақт бирга бўлиб, у кишининг бундай ёзилиброқ ўтирганини эслай олмайман. Тузукроқ овқат ейиш у киши учун ёт нарса эди. Мутлақо ичкилик ичмаган. У киши сизни олдига ўтказиб, истаган таом билан меҳмон қилиши мумкин эди. Унга бирор суюқ овқат олиб келишарди. Икки бўлак қотган нон билан ичарди. Сўнг бир дона олма ерди. Бир пиёла чой ичарди.

Унинг ўта мулоҳазали инсон эканлигига кўп бор тан берганман. У ҳеч қачон овозини кўтармасди. Ҳеч кимни бекордан-бекорга кўнглини ранжитмасди. Қанчалар оғир айби бўлса ҳам ақли расолик билан ҳал қиларди. Унинг оройишта кийинишига ҳаммамиз тан берардик. У тенгқурлари ва ҳамкасблари учун бамисоли ёрқин юлдуз ҳисобланарди. Унга эргашишнинг ўзи бир фазилат эди...»

Шароф Рашидовни яқиндан билганлар хотиралари Ҳадиси шарифдаги қуйидаги муқаддас сўзларни яна бир ҳаёлимга келтирди:

«Қўл остидагиларга яхши муомала қилиш хайирликдир».

«Яхши суҳбатдош атирфурушга ўхшайди, гарчи у сенга атридан бермаса ҳам хушбўй ҳиди етиб туради».

«Бойликнинг яхшиси — дил тўқлигидир».

«Бахтли киши бошқани кўриб, ибрат олган кишидир».

Исмоил СУЛАЙМОНОВ.

* Муаллиф 1974—1985 йиллари мазкур газетга муҳаррирлик қилган.

ҚАДАМИ ҚУТЛУҒ БЎЛГАН

ШАРОФ РАШИДОВ қутлуғ қадамли инсон эди. Қайси районга борса, ундан ҳал бўлмаётган муаммо юзасидан ёрдам сўрашар, у одам ҳеч қачон йўқ демасди. Шуниси диққатга сазоворки, Рашидов бутун республика ташвиши билан яшашга қарамасдан, шахсий илтимосларни ҳам вақтида бажарар, иложи бўлмаган тақдирда кечирим сўрашдан тортинмасди.

Пойқадамли эканига яна бир далил: Бўка район марказида янги, тўрт қаватли касалхона қурилган, негадир, охирги юмушлар ҳеч охирига етмасди. Касалхона очилишида Ш. Рашидов қатнашиши маълум бўлгач, ишлар юришиб кетди. Чала ишлар тез битказилди, касалхонага равон йўл қурилди, юзлаб салқинлатгичлар, гилам, палослар олинди, топилмай ётган тиббий асбоб-ускуналар келтирилиб ўрнатилди. Ш. Рашидов иштирок этган касалхонанинг очилиши ҳақиқий халқ байрамига айланди.

Пискент ноҳиясининг асл ватанпарвари, халқ ноиблари кенгашларида узоқ йиллардан буён ишлаб келаётган, ҳозирда Пискент шаҳар ижроқўми раисининг ўринбосари бўлиб ишлаётган Юльюш Леонович Теппер Ш. Рашидов билан учрашувлари ҳақида қуйидагиларни гапириб берди:

— Мен ўзимнинг маҳаллий Советлардаги ярим асрлик меҳнат фаолиятим даврида Шароф Рашидов билан уч марта учрашганман. У бағри кенг, истеъдодли давлат арбоби, ўта маданиятли, зиёли одам эди, ўз халқини жуда севарди. Ўзбекистоннинг гуллаб-яшнаши учун кўп яхши ишлар қилди. Ш. Рашидов камтарлиги ва қалби софлиги билан ажралиб турарди...

1965 йили Пискент эски шаҳарини тоза ичимлик сув билан таъминлашда оғир аҳвол юзага келди. Шунда Охунбобоев номли боғдан артезиан қудуғи қазишга қарор қилинди. Сирдарё экспедицияси билан шартнома тузилиб, қудуқ қазилди ва сифатли ичимлик сувга эга бўлдик. Қудуқни электр тармоғига улашнинг иложи йўқ эди. Негаки, «АСБ-3х55» кабелини топишнинг иложини қилолмасдик, Олмалиқ, Тошкент вилоят ижроқўмига қилган мурожаатларимиз ҳам фойда бермади. Кабель камёб бўлиб, топилиши қийин экан, усиз қудуқни юқори вольтли электр тармоғига улаб бўлмасди. Одамлар эса сувга муҳтож. Нима қилиш керак?

Мен иложини қилиб Ўзбекистон КП МК бўлими мудири Дониёр Мангелдин билан учрашдим ва Шароф Рашидов қабулига киришга ёрдам беришни сўрадим. Бундай учрашув бўлди. Рашидов мени очиқ чеҳра билан кутиб олди. Давлат режа қўмитаси раҳбари С. Зиёдуллаевга ҳар қандай заҳирадан бўлса ҳам кабель топиб беришни топширди. Орадан уч кун ўтгач, биз кабелни олиб келдик ва электрчилар ёрдамида қудуқни ишга туширдик. Эски шаҳар аҳолиси ҳозиргача бу сувдан фойдаланмоқда.

Бундан олдинроқ — 1961 йилда ҳам бир учрашув бўлган эди. Ўшанда район партия қўмитасининг биринчи котиби камтар инсон, ажойиб меҳнаткаш Иноғом Юнусов эди, уни район аҳолиси ўта ҳалоллиги ва одамларга меҳрибонлиги учун қадрларди. Шу йили Шароф Рашидов районимизга келиб, район марказидаги қурилиш ҳавзаларини, далаларни, фермаларни кўздан кечирди. Кечроқ эса кенгаш чақирилди. Кенгашда ҳар доимгидек ўзимиз ҳал этолмаётган бир қатор муаммоларни масала қилиб қўйдик. Жумладан, Пискентга темир йўл келмаганлиги сабабли, саноат, халқ хўжалигининг бошқа тармоқлари суст ривожланаётгани, юкларни Тошкент денгизидан ўтган йўл орқали ташишга кўп харажат ва вақт кетаётганини айтдик. Пискент — Чиғириқ йўли яқинлигини, бунинг учун Ангрен дарёсига кўприк қуриб, йўлни яхшилаш юзасидан ёрдам сўрадик.

Йиллар ўтди. Қўйган кўпгина муаммоларимиз ижобий ҳал бўлди. Бироқ Пискент — Чиғириқ йўлини қуриш бошланмади.

1982 йилда Шароф ака яна Пискентга келди. Мен райком биноси олдида тургандим. Бюро тугагандан кейин Рашидов ўзини кузатиб чиқаётган кишилар ҳамроҳлигида бинодан чиқиб келиб, мени кўриб қолди ва олдимга келиб қуюқ кўришди, соғлигимни сўради. Сўнг: «Иноғом Юнусов энди орамизда йўқ, шунинг учун Сиздан кечирим сўрайман. Кўприк қуриб бериш тўғрисидаги ваъдамни бажаролмадим», — деди.

Бу мен учун мутлақо кутилмаган мулозамат эди. Марказқўмнинг биринчи котиби узр сўраганидан ўзимни жуда ноқулай ҳис этдим. «Эртагаёқ қурилишни бошлашади, — деди Рашидов сўзида давом этиб, — имкони борича тезлаштирамиз». Мен Рашидовга миннатдорчилик изҳор этиб, сиҳат-саломатлик тиладим. У машинасига ўтириб жўнаб кетди.

Иккинчи кунйёқ Тошкент шаҳридан йўл қуриш техникаси келиб иш бошлади. Пискент — Чиғириқ асфальт йўли ва кўприк шу тариқа қуриб битказилди. Бу йўл пискентликларнинг узоғини яқин этиб, халқимизга хизмат қилиб келмоқда. Яна бир воқеа яхши эсимда. Маълумки, 1980 йилда район пахта тозалаш заводи жажжи ўғил-қизларга яхши совға тайёрлади: ажойиб ҳар томонлама қулай болалар комбинатини қуриб, фойдаланишга топширди. Комбинатнинг тантанали очилишида районимизга келган Шароф Рашидов иштирок этди. Бу фақат кичкинтойлар учунгина эмас, балки районнинг ҳамма аҳолиси учун ҳақиқий байрам бўлди. Тантанага кекса-ю ёшлар, турли миллат вакиллари: ўзбеклар, қозоқлар, руслар, тожиклар, татарлар, корейслар, ишчи ва колхозчилар, шифокорлар ва ўқитувчилар, хуллас барча касб эгалари келдилар. Одам кўп, оёқ босишга жой йўқ. Ҳамма ёқда гуллар, жажжиларнинг қўлларида байроқлар...

Мен Шароф Рашидовга яқин жойда турган эдим. У қизил тасмани кесиб, калитни болаларга топшираётганда қандай ҳаяжонланганини аниқ кўрдим. Болалар Рашидовга гулдасталар тақдим этишди ва чор-атрофни ўраб олишди. У болаларни кўтариб, сочларини силади, оталик меҳри билан эркалаб ўпди. Бу пайтда ҳеч ким Рашидовни республика биринчи раҳбари деб ўйламасди, у ҳаяжонланган ота, жажжиларнинг буваси каби эди, ўзини оддий тутар, ҳаммамизга ўхшаб жуда мамнун эди.

Рашидов тантанада қисқача гапириб раҳбарларни яхши, ҳайрли ишлар қилишга, одамларнинг турмуш шароитини яхшилашга, ободончиликка эътиборни кучайтиришга даъват этди. Унинг оддий сўзлари йиғилганлар томонидан зўр қоийиш билан маъқулланиб кутиб олинди.

«Шодлик» болалар комбинати ҳозирда ҳам районидаги энг яхши мактабгача тарбия муассасасидир.

Камтар ва ажойиб инсон Шароф Рашидов минглаб бундай ҳайрли ишларни амалга оширганки, унинг хотираси ҳеч қачон юрагимиздан ўчмайди.

А. АҲМЕДОВ,
Пискент район «Меҳнат байроғи» газетаси муҳаррирининг ўринбосари, Ўзбекистон журналистлари уюшмаси аъзоси.

• 92-йил ҳосили •

ЁРДАМЧИЛАРСИЗ, ЎЗ КУЧЛАРИ БИЛАН

БЎКА РАЙОНИДАГИ «АЧА-МАЙЛИ» ЖАМОА ХЎЖАЛИГИ ДЕҲҚОНЛАРИ ВИЛОЯТДА БИРИНЧИЛАР ҚАТОРИ ПАХТА ТОПШИРИШ РЕЖАСИНИ БАЖАРДИЛАР.

ДЕҲҚОННИНГ қадр-қиммати, обрў-эътибори ва мавқеи эл хирмонига қўшадиган ҳиссасининг залвари, салмоғи билан ўлчанади. Ўз бурчига садоқатли деҳқонлар буни доимо ёдда тутадилар. Улар ҳар қандай шароитда ҳам тадбиркорлик билан меҳнат қилиб, ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланиб, мўл-кўл ҳосил етиштириш учун ҳаракат қиладилар. Бундай деҳқонларни халқимиз эъзозлайди, кафтида кўтаради.

Бўка районидаги Исроил Анорбоев раҳбарлик қилаётган «Ачамайли» жамоа хўжалиги деҳқонлари ҳам ана шундай эъзозга лойиқдирлар. Улар вилоятда биринчилар қаторида пахта сотиш йиллик режасини муддатидан илгари бажардилар. Хирмонга 2435 тоннадан ортиқ «оқ олтин» тўкдилар.

Албатта, йил осон келмади. Лекин деҳқонлар қийинчиликларни мардона енгдилар. Бутун ёз давомида ҳар туп ғўзани асраб-авайлаб, агротехника қоидаларига қатъий риоя қилиб парваришладилар. Ўз мақсадлари йўлида ҳамма имкониятлардан, техника кучидан унумли фойдаландилар. Ҳар бир жамоада тартиб-интизомнинг қатъий йўлга қўйилиши дала ишларида ютуқларни таъминлади. 900 гектар ернинг ҳаммасида мўлжалдагидан анча кўп ҳосил етиштирилди. Йиғим-теримга ҳам уюшқоқлик билан киришилди.

Машина теримнинг салмоғи, айниқса, юқори бўлди. Механизаторлардан Отабой Йўлдошев, Собир Омонбоев, Собир Қодиров, Фарҳод Ҳайдаровларнинг ҳар бири шу кунгача 100 тоннадан ошириб пахта теришди.

Қўлда пахта терувчилар ўртасида ҳам дастлабки кунларданоқ мусобақа кучайтирилди. Мақсуда Ўринбоева, Ҳалима Буванова, Фарида Қиличева сингари чеварлар шу кунгача 3—3,5 тоннадан ортиқ пахта териб қўйдилар.

Режанинг бажарилишига тайёрлов пункти ходимлари Ойнақул Раимқулов, Мўмин Ўтанбоев, Отамурод Имомов, Отабек Шералиевлар ҳам катта ҳисса қўшдилар. Улар далалардан териб олиб келинган ҳосилни пешма-пеш қабул қилиб олинишини таъминладилар.

Хўжалик маъмурияти далада ишлаётганлар тўғрисида алоҳида ғамхўрлик кўрсатди. Икки маҳал иссиқ овқат ташкил этиб турилди.

Бу йилги мавсумда пахта теримига янгича ҳақ тўлашнинг жорий этилиши ҳам муваффақият омили бўлди. Хўжаликда дастлабки кунданоқ қўлда терилган пахтанинг ҳар килограммига 3 сўмдан, машинада терилган пахтанинг ҳар тоннасига 150 сўмдан тўлаб борилди.

Меҳнат ҳақи ўз вақтида бериб турилди. Бу тадбир даланишларини — теримни ортиқча шовқин-суронсиз, четдан хашарчиларни олмасдан, асосан ўз кучлари билан йиғиштириб олиш имкониятини берди.

Жамоа хўжалигида қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари ҳам ривож топмоқда. 80 гектар майдонга буғдой экилган эди. Ҳар гектаридан 36 центнердан хирмон кўтарилди. 80 гектар ерга экилган маккажўхоридан 40 центнердан дон ҳосили олинди. 60 гектардаги шоли ҳосили ҳам мўл бўлди. 40 центнерданга етди. Хўжаликда қовун-тарвуз етиштириш ва давлат сотиш йиллик режаси ҳам муддатидан илгари адо этилди.

Биз ўша куни жамоа хўжалиги бош агрономи Абдужалил ака Ҳожиқулов билан далаларни айландик. Ҳали ҳосилнинг чўғи мўл эканлигини ўз кўзимиз билан кўрдик.

— Катта машаққатлар билан етиштирган бу ҳосилимизни сўнгги килограммларигача ерда қолдирмасдан тезроқ йиғиб-териб олиш ҳаракатидамиз,— дейди Абдужалил ака.

Зотан, ҳозирги иқтисодий вазият ҳам деҳқонлардан тезкорлик билан ишлашни, бу йўлда ҳамма имконият, резервларни сафарбар этишни талаб этмоқда. Чунки Президентимизнинг янги Фармони билан пахтанинг қадр-қиммати янада ошди. Харид нархи бир ярим баравар ортди. Бу бир. Иккинчидан бу йил режадаги пахтанинг 15 фоизи ва режадан ортиқ пахтанинг ҳаммаси деҳқоннинг ўз ихтиёрига берилади. Бу деҳқонга кўрсатилган катта саховат ва ҳимматдир. Биз бу имкониятдан мумкин қадар оқилона ва унумли фойдаланишга ҳаракат қиламиз. Режадан ташқари кам деганда 200 тоннадан ортиқ пахта йиғиштириб оламиз. Ҳамиша дала ишларида, режани адо этишда пешқадамлик қилиб келган ачамайлиликлар бу мавсумда ҳам сўзлари билан ишлари бир бўлиши учун астойдил ҳаракат қилишларига ишонамиз.

Даврон АҲМАД.

● СУРАТЛАРДА: жамоа хўжалигининг бир гуруҳ пахтакорлари.

Суратлар муаллифники.

ВИЛОЯТ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА 4 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Режага нисбатан фоиз ҳисобида)

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — машинада бир кунда терилган пахта, бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бўка	1,14	83,73	1,02	82,56
Бекобод	1,59	81,96	1,01	64,62
Оққўрғон	1,13	81,28	0,90	72,15
Қуйичирчиқ	1,05	75,71	0,84	77,54
Чиноз	1,28	73,19	1,68	68,90
Ўртачирчиқ	1,75	71,01	1,32	57,11
Юқоричирчиқ	1,60	70.43	1,46	75,51
Пискент	1,37	68,54	0,78	38,76
Янгийўл	1,50	65,83	1,05	43,19
Вилоят бўйича:	1,40	76,20	1,06	66,30

ҲАЛИ БОЙЛИК ЕРДА ЁТИБДИ

ПАХТА режасини биринчилар қаторида бажарган Бўка районидаги Ғаффор Азаматов номли колхоз деҳқонлари ҳосилнинг сўнгги килограммигача тезроқ териб олиш ва режага қўшимча яна кам деганда 480 тонна пахта топшириш учун курашмоқдалар.

Хўжаликнинг меҳнат ғалабаси ҳақида эшитганимда раис Омон Амировнинг бундан икки йил илгари айтган гаплари ёдимга тушди.

— Ҳозир замон шунақаки, ҳамма ўз ҳаққи-ҳуқуқини таниб олган. Ҳеч кимни буйруқ, дўқ-пўписа билан ишлатиб бўлмайди. Одамларнинг қалбига йўл топиш керак. Деҳқонларни ҳам. Энг аввало, уларнинг турмуш-турмуши, тирикчилиги қандай ўтаётганлиги билан қизиқиш зарур. Ўйлаб кўрайлик-да, деҳқон не-не машаққатлар билан ишлаб, мўмай пул топгани билан бу пулга олиш учун ҳеч нарса тополмаса, албатта, кайфияти бузиладида! Биз буни ҳам ҳисобга олганмиз. Шунинг учун ҳам мусобақа якунланиб, ғолиблар аниқлангандa, аввалгидек уларни пул мукофоти билан эмас, нодир буюмлар билан тақдирлаяпмиз.

Ўшанда мен «Буни ишбилармонлик дейдилар» сарлавҳаси билан мақола ёзгандим. Мақолада хўжаликда меҳнаткашларнинг турмуш шароитини енгиллаштириш учун қандай тадбирлар амалга оширилганлиги ҳақида сўз борган эди: қишлоқ аҳли эртанги кунга ишонч билан қарамоқда. Улар учун ҳамма нарса муҳайё қилиб берилаяпти. Бир вақтлари томорқага ҳеч ким қарамай қўйган эди. Эндиликда ҳар ким томорқа ерларидан ҳам самарали фойдаланяпти. Экин экяпти, мева етиштиряпти. Етиштирган ҳосилни эса колхоз вакиллари машинада олиб кетишиб, келишилган баҳода сотиб беришади. Пахтачиликдан, деҳқончиликдан олинаётган даромадга томорқа даромадлари қўшилиб меҳнаткашнинг турмуши яхшиланиб бораяпти.

Ўтган йиллар давомида халқни ўйлаб, уларнинг яхши яшашини мўлжаллаб, қилинаётган бунақа ишлар кўлами кенгайди. Бу пахтачиликни ҳам кескин юксалтириш имкониятини бермоқда. Акс ҳолда бу йилги қийин шароитда деҳқонлар яна ҳам қийналиб қолган бўлардилар. Лекин қийинчилик ақл-идрок билан енгилди. Чунки агротехника тадбирларини маромида оширишга ҳар ким астойдил киришди. Агарда 930 гектар майдонга чигит экилган бўлса, ана шунинг 360 гектари бузиб экилди. Шундоқ ҳам экиш кечикиб кетганди. Деҳқонлар буни ҳисобга олиб бузиб экилган майдонларга алоҳида эътибор бердилар. Чиритилган гўнг билан қўшимча озиқлантирдилар. Ҳар бир сувдан сўнг ғўза қатор ораларини икки марта юмшатиб чиқиш қатъий қоида қилиб қўйилди.

Умуман олганда хўжаликда ғўза парвариши ҳар бир даланинг, пайкалдаги экиннинг ҳолатига қараб босқичма-босқич амалга оширилди. Ғўза баргини тўкишга ҳар жиҳатдан ва пухта тайёргарлик кўрилди. Қайси пайкалга қачон дори пуркаш, унинг миқдори қанча бўлиши тажрибакорлар, фаоллар билан маслаҳатлашиб келишилди. Бу яхши самара берди. Бир марта дори сепилди, холос. Таъсири кутилганидан зиёда бўлди. Асосий майдонларда барг бир текис тўкилиб, далалар машина теримига барвақт тайёр бўлди.

Йиғим-терим давомида манфаатдорлик асосий омил қилиб олинди. Бир килограмм қўлда терилган пахтага 3—4 сўмдан, машинада терилган 1 тонна пахтага эса 100 сўмдан 300 сўмгача, бир гектар ер тозалаб берилганлиги учун 1350 сўмгача пул тўланди.

Жамоалар хамда кўпминг-килограммчи теримчилар, механик-ҳайдовчилар ўртасидаги мусобақанинг амалий бўлиши, ғолибларни рағбатлантириш, уларни ишга бўлган қизиқиши, меҳрини ошириш таъминланди. Масалан, биринчи, иккинчи, учинчи ўринни олган бригадаларга биттадан қўй бериб борилди ҳамда ошнинг хоми қилиб берилди. Механик-ҳайдовчилар ва далада ишлаётган кишиларга икки маҳал иссиқ овқат тайёрлаб турилди. Машинада ҳозиргача 1578 тоннадан ортиқ пахта терилди. Далада 26 та машина ишлади.

Бригадалар ўртасидаги мусобақада Турсунбой Азаматов, Облоёр Эргашев, Камол Бекназаров, Абдурасул Исаев сингари ўртоқлар бошлиқ жамоалар юқори кўрсаткичларга эришдилар.

— Ҳали пул далада ётибди,— дейди хўжалик бошқаруви раиси Омон Амиров. — Чунки, биз яхши биламиз, режадаги пахтанинг 15 фоизи ва режадан ортиқ пахтанинг ҳаммаси деҳқон тасарруфига берилган. Толанинг жаҳон бозоридаги нархи эса тобора қимматлашмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ харидорлар келиб турибди. Шунинг учун биз катта машаққат билан етиштирган ҳосилимизнинг бир килограммини ҳам ерда қолдирмасдан тезроқ йиғиб-териб олсак ундан келадиган даромад ўзимизники. Ўзимизнинг чўнтагимизга тушадиган пул яна кўпаяди. Деҳқонларимиз буни яхши тушунмоқдалар. Шунинг учун ҳам сира хотиржамликка берилмасдан, астойдил меҳнат қилмоқдалар. Биз режага қўшимча яна кам деганда 480 тонна пахта топширамиз. Ана шунда ҳосилдорлик 30 центнерга етади.

Н. РИХСИЕВ.

«НАВОИЙ»ЛИКЛАР ҲАМ МАРРАГА ЕТИШДИ

Оққўрғон районида биринчи бўлиб район аҳлига Акмал Икромов номли хўжалик меҳнаткашлари қувонч бахш этган бўлсалар, орадан икки кун ўтар-ўтмас «Навоий»ликлар ғалаба рапортига имзо чекдилар. Режа бажарилган куни биз район агросаноат уюшмаси раиси Қамбарали Омонов билан колхозга бордик. Идорада эндигина пахта тўлдирилган тележкаларни пунктга жўнатиб қайтган район ҳокимлигининг вакили Тўйчи Бердиқулов, колхоз раиси Файзулла Мўминов, хўжаликка Зангиота районидан бориб ёрдам бераётган ҳашарчилар штаби бошлиғи Абдумажид Абдураҳмонов, шу районнинг халқ демократик партияси котиби Тўлқин Файзиевларни учратдик, уларни зафар билан қутладик.

— Давлатга 546 гектар майдондан бир минг тўрт юз тонна ҳосил топширилди,— дейди колхоз раиси Ф. Мўминов,— бу аввало район ҳокимлиги маҳкамасининг мавсум учун тадбирларни тўғри ишлаб чиқиб, унга хўжаликларда қатъий амал қилинаётганлиги натижаси деб ўйлайман. Хусусан, буни колхозимиз мисолида кўриб турибмиз.

Раис бизга колхоздаги олтита бригада, битта юкарачи звенода иш бошиданоқ уюшқоқлик билан йўлга қўйилганлиги, илғорларни ҳар беш кунда моддий рағбатлантиришга айниқса эътибор кучайганлиги туфайли унум юқори бўлаётганлиги тўғрисида сўзлаб берди. Ҳар куни эрта тонгдан то қош қорайгунгача пахта ишқи билан яшаётган Раҳмат Пардабоевдек жонкуяр бригада бошлиғи, Бурхон Қурбонов, Илҳом Султонов, Сайдулла Исомов, Очил Шайимқулов сингари мавсумда ҳар бири 100 тоннадан ошириб пахта терган механик ҳайдовчилар номини мамнунлик билан тилга олди. Йиғим-теримнинг биринчи кунлариданоқ дадил енг шимарган, бугунга қадар 5 тоннадан пахта териб хирмонга барака киритган қўл теримчилар Санобар Қурбонова, Санъат Жалолова, Зайнаб Қосимовалар ҳақида меҳр-ифтихорга тўлиб гапирди. У кунига ўртача 40—45 килограммдан пахта териб, хўжаликка кўмаклашаётган вилоятимизнинг Зангиота райони ҳашарчиларидан миннатдор эканлигини ҳам изҳор этди.

Хўжаликнинг маррага етишида умуман, бу ерда меҳнатнинг самарали бўлишида яратилган имкониятлар муҳим аҳамият касб этди. Мавсум бошиданоқ ҳар бир механизатор терган бир тонна пахтаси учун 100 сўмдан, оддий теримчи бир килограмм учун 5 сўмдан ҳақ олиб келмоқда. Бундан ташқари қўл теримчининг ҳар 10 килограмм пахтаси учун 1 килограммдан, механизаторнинг ҳар тоннаси учун 4 килограммдан шоли берилаётир. Шунингдек, иш бошилик қилишдаги фаолликлари учун хўжалик ҳудудида жойлашган 3 та ва район марказидан ёрдамга келган битта мактаб директорларига 3 минг сўмдан мукофот пули, ҳар бир мактаб ҳисобига эса 50 минг сўмдан пул ажратилди.

Колхозда бригадалараро ташкил этилган мусобақа ҳам яхши натижалар берди. Ҳар 5 кунда ғолиблар рағбатлантириб борилдилар. Биринчи ўринни олган бригада катта бузоқ билан мукофотланди.

— Режа бажарилди, деб қўл қовуштириб туриш йўқ,— дейди раис.— Суръат илгари қандай бўлса, шундай давом этади. Чунки Президентимизнинг пахтакорлар моддий фаровонлигини ошириш борасидаги фармонлари бизни шунга даъват этмоқда. Айниқса, пахтани давлат томонидан харид қилиш нархининг оширилиши туфайли энди колхозчи бағрига шамол тегадиган кунлар келганлигидан хурсандмиз.

Ф. Мўминов биз билан суҳбатдан сўнг яна далага отланди. Машинага ўтирай деб турган раисни Ойтамғали Кенгаши оқсоқоли Абдулатиф Ўташев тўхтатди.

— Зангиотадан яна 30 нафар ҳашарчи келди,— деди у.— Қаерга жойлайлик?

— Иссиқ, қулай хонадонларга,— деди колхоз раҳбари мамнун бўлиб, кейин; барака топишсин, бу райондан келган ёрдамчилар сони Оққўрғон бўйича 2 мингга яқинлашди. Улар пахтакорлар билан ёнма-ён, сидқидиллик билан меҳнат қилмоқдалар, дея таъкидлади.

Машина равон қишлоқ йўли бўйлаб бепоён пахтазорлар томон юрди. Далаларда эса меҳнат авжида. Энди колхозчилар ҳам, ҳашарчилар ҳам райониинг катта хирмонига барака киритиш нияти билан фидойилик кўрсатмоқдалар.

Ж. ХЎЖАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

С. ҲАСАНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Қуръони Каримнинг «Шарқ юлдузи» нашри

«Шарқ юлдузи» ойномасининг 8 ва 9-қўшма сони босмадан чиқди. Аввал ваъда қилганимиздек унда Қуръони карим маъно таржимасининг тўлиқ матни чоп этилган. Таржима ва изоҳлар муаллифи Алоуддин Мансур. Китобга қадимий услубдаги нафис безаклар ишланган. Муқованинг охирги бетида шундай изоҳ бор.

«Бисмиллаҳир Роҳманир Роҳийм. Азиз биродарлар! Маълумингизким, «Шарқ юлдузи» ойномасида икки йил давомида (1990 йилнинг март ойидан 1992 йилнинг февраль ойигача) Қуръони каримнинг маъно таржимаси чоп этилди. Таҳририятга келган кўплаб хатларда ойнома мухлислари муқаддас Китобни жамлаб, яхлит ҳолда нашр этишимизни сўраганлар. Кўпминг сонли ўқувчиларнинг талаб ва истакларини инобатга олиб, «Шарқ юлдузи»нинг 8 ва 9-сонларини жамлаб, Қуръони каримнинг аввалги нашрларида йўл қўйилган айрим камчиликлари тузатилган тўлиқ маъно таржимасини чоп этдик. Ушбу эзгу ният рўёбга чиққани учун Оллоҳга шукроналар қиламиз.

Хабарингиз бор, қоғоз, босмахона ва бошқа харажатлар ўнлаб, йигирмалаб марта ошди. Очиғини айтсак, харажатларни қоплаmasлик оқибатида «Шарқ юлдузи» ёпилиш даражасига тушиб қолди. Шундай оғир шароитни ҳисобга олиб, мазкур нашр нархини обуначига 60 сўм, чакана савдода шартнома баҳосида, деб белгилашга мажбур бўлдик. Муқаддас Китобни чоп этишдан мурод — бир томондан кўплаб ўқувчилар талабини қондириш, иккинчи томондан севимли ойномангизни мушкул аҳволдан чиқариш учун оз бўлса ҳам кўмаклашиш. Бундан дилингиз ранжимайди, деб умид қиламиз. «Шарқ юлдузи»нинг Қуръони карим маъно таржимаси чоп этилган ушбу сонини олиш учун ўзингизга хизмат қиладиган алоқа бўлимига учраб, қуйидаги манзилга 60 сўмдан маблағ ўтказишингизни сўраймиз.

Тошкент шаҳри. Промстройбанк Октябрь бўлимининг Ғ. Ғулом номидаги нашриёт ҳисоб рақами: 000363413, МФО 172682301. «Шарқ юлдузи» ойномаси учун деб ёзилсин. Сизларнинг иймон ва инсофингизга ишонамиз. Омин!»

Гарчи бу сўзларга қўшимча қилиш ўринсиз кўринса-да, баъзи андишаларни айтишга мажбурмиз. Жумҳуриятдаги ҳамма алоқа бўлимлари «Шарқ юлдузи»нинг ушбу қўшма сонини топширишдан олдин обуначидан 60 сўм олиб, юқоридаги манзилга ўтказиш лозимлиги огоҳлантирилган ва бу ҳақда жумҳурият Матбуот тарқатиш маркази билан шартнома ҳам имзоланган эди.

Шунга қарамай, бир қанча алоқа бўлимларининг ходимлари, 8 ва 9-қўшма сонни обуначиларга эски нархда етказиб бердилар. Албатта, биз муҳтарам муштарийларимизнинг виждонига ишонамиз. Шунга қарамай, ойномани қўлга олганидан кейин алоқа бўлимига учрашиб, пул ўтказишни унутадиган ёки ҳафсала қилмайдиганлар ҳам бўлиши мумкин. Биз шундай дўстларимизга қарата мурожаат қиламиз. Агар шундай қилсангиз, биз одамларга яхшилик қилиб эвазига ёмонлик кўрган бўламиз. Қўлингиздаги муқаддас Китоб таннархининг ўзи 60 сўмдан тушган. Биз уни 2 сўмдан беролмаймиз. Шунча маблағни жўнатмасангиз, амалда «Шарқ юлдузи»нинг танг моддий аҳволини янада оғирлаштирасиз ва журналнинг ёпилиб қолишига сабабчи бўласиз. Бу аччиқ ҳақиқатни очиқ-ойдин айтишга мажбурмиз.

МУҚАДДАС КИТОБНИ ҚЎЛГА ОЛГАН ЗАҲОТИ ЮҚОРИДА ЗИКР ЭТИЛГАН ҲИСОБ РАҚАМИГА 60 СЎМДАН ЮБОРИШЛАРИНГИЗНИ ҚАТТИҚ ИЛТИМОС ҚИЛАМИЗ. ТАКРОР АЙТАМИЗ, БИЗ СИЗЛАРНИНГ ИЙМОН ВА ИНСОФИНГИЗГА ИШОНАМИЗ.

Ойнома таҳририяти номидан,
Бош муҳаррир Ўткир ҲОШИМОВ.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

ЭЪЛОНЛАР, БИЛДИРУВЛАР

ТАШКИЛОТ

АВТОСЕРВИС УЧУН

ҚУЙИДАГИ УСКУНАЛАРНИ СОТАДИ:

«ЭЛДИС—1010, 1200» мувозанатлаш дастгоҳлари;

енгил автомобиллар учун кўтаргичлар;

ғилдиракларнинг жойлашувини ростловчи стенд;

шиналарни ўрнатиш ва бўшатиб олиш;

электр вулканизатор;

«Қастрол», «САЕ» фирмаларида чиқарилган автомобиль мойлари ва бошқа ускуналар.

МАНЗИЛИМИЗ: 700099, Тошкент шаҳри, Амир Темур кўчаси, 118-уй, 607-хона.

ТЕЛЕФОНЛАР: (3712) 34-25-81, 34-66-44.

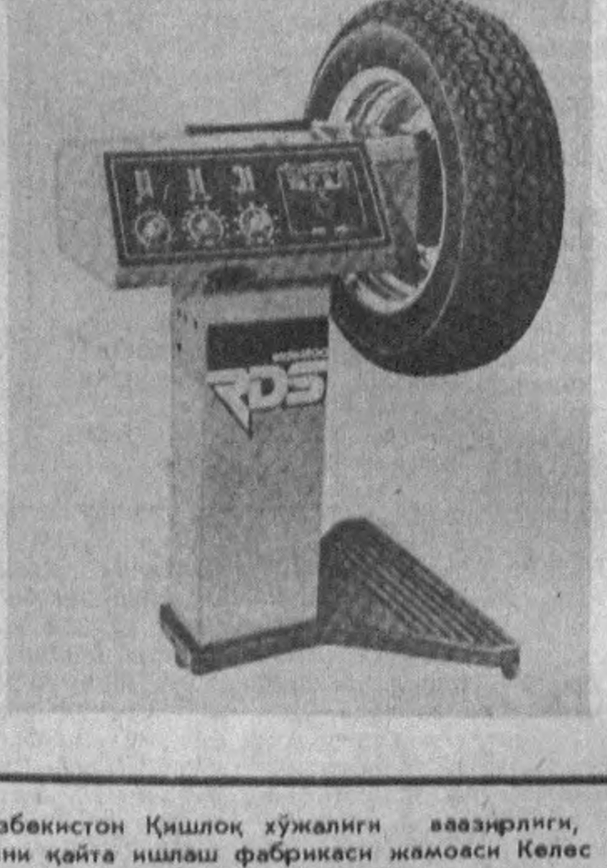

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Келес жунни қайта ишлаш фабрикаси жамоаси Келес жунни қайта ишлаш фабрикаси директори
Аббос Рихсиевич САЙДУЛЛАЕВнинг
вафот этгани муносабати билан марҳумнинг оиласи ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этадилар.

Тошкент вилояти «Гўштсутсаноати» бирлашмаси жамоаси Чирчиқ сут заводи директори
Вафо Ҳамрақулович ОДИЛОВнинг
бевақт вафот этганлиги муносабати билан оила аъзоларига ва қариндош уруғларига ҳамдардлик билдиради.

Тошкент ҳақиқати

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар:
ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИ — 33-40-48.
ЭЪЛОНЛАР ВА ТИЖОРАТ БЎЛИМИ — 33-99-15.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт матбаачилик концернининг босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, 700000, ГСП, Ленинград кўчаси, Газета офсет усулида А—2 форматида босилади. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нашр кўрсаткичи: Г-457. Индекс: 64672. Босишга топшириш вақти— 20.30. Босишга топширилди — 21.00. 31730 нусха босилади.